

misli

THOUGHTS

Print Post Approved PP 318852/00020

LETO, LETAR 49 - OKTOBER 2000

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2000 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141. ISSN 1443-8364

OKTOBER je v znamenju Mariji priljubljene molitve rožnega venca. O Božji Materi v uvodnem članku razmišlja adelajdski pesnik Legiša.

V prejšnji številki smo morali zaradi obilice prispevkov izpustiti podlistek o svetem Frančišku, ta mesec pa je izpuščeno nadaljevanje o Tončku iz Potoka. Mnogi rojaki ste bili pridni s poročanjem o dogodkih iz vaših krajev. Na ta način se bodo ohranili za prihodnost. V Mislih iz preteklih let je veliko kronike o življenju slovenske skupnosti in z vašimi prispevki pomagajte, da kroniko zapisujemo tudi danes.

Olimpijske igre so za nami, revijo pa dobivate v času paraolimpijskih iger. Letošnjim OI v Sydneyju je namenjeno precej prostora in upam, da si boste ob prebiranju člankov različnih avtorjev ustvarili svoj vtis o igrah in slovenski skupnosti, ki je bila tudi zaznamovana z njimi.

Katarina Mahnič, ki se za vas trudi z urejanjem revije, se je vrnila s počitnic v Sloveniji in pohitela z urejanjem te številke, ki jo zato dobivate samo z majhno zamudo. V naslednjih mesecih jo boste spet prejeli v običajnem času. Nabitke so sedaj objavljene, tudi pri naslovih lahko preverite, če je letnica, do kdaj imate plačano naročnino, pravilna.

M. Metod

Videokasete iz Baragove knjižnice

NOVO! SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, Melbourne, oktober 1999. Cena je 10 dolarjev.

KONCERT IZ POSTOJNSKE JAME - Simfoniki RTV Ljubljana, cena je \$25.

MLADINSKI KONCERT 1997 v Merrrylandsu, NSW, \$10.

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - 25 let, cena 25 dolarjev.

ŠTAJERSKIH 7 - Jubilejni koncert ob 10-letnici, \$25.-

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, cena 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, triurna videokaseta s slavnostnim programom Poživi plamen vere, ki je v tebi. Cena je 25 dolarjev.

BOŽIČNE PESMI, cena je 25 dolarjev.

LOVSTVO NA SLOVENSKEM - za vse navdušene lovce, cena je 25 dolarjev.

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

IZ HENČKOVEGA SODA - 15 minut; cena \$10.-

ZGODBA O BELEM KONJU - film o lipicancih, cena \$20.-

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK. V jubilejnem letu 2000 naj nas spremljata mir, ki ga simbolizira bela globica, in ljubezen do Boga, do sočloveka in vsega stvarstva, ki jo predstavljata roki Kristusa in sv. Frančiška. Njuni prekržani roki sta na malo drugačen način upodobljeni kot grb frančiškanskega reda.

MARIJA, središče in duša naše biti

IVAN LEGIŠA

Leto 49, št. 10
Oktober 2000

Marija, središče in duša naše biti	
- Ivan Legiša	- stran 225
Sv. Ciril in Metod Melbourne	
- p. Metod	- stran 228
Naše nabirke	- stran 230
Križem avstralske Slovenije (Poročilo arhiva verskega središča v Kewju, Brisbanske novice, članki oOlimpijadi in fotoreportaža o slovenski udeležbi...) - stran 231	
Sveti Frančišek Asiški	
- Marija Kmetova	- stran 240
Sv. Rafael Sydney	
- p. Valerijan	- stran 242
Sv. družina Adelaide	
- p. Janez	- stran 244
Pisma o slovenščini XXIV.	
- Mirko Mahnič	- stran 246
Frančiškov svetni red (FSR) 7.	
- p. Filip Rupnik	- stran 247
Izpod Triglava (Volimo modro, Napolnila sem si dušo in srce, Poti znanosti k edinosti Slovenije...) - stran 248	
Kotiček naših mladih	
Moje potovanje v Rim	
- Lenti Lenko	- stran 252
Naš očetovski dan v Kewju	
- Slomškova šola	- stran 254

Ker več ne vidimo Boga, nas Kristus z Marijinimi prikazovanji že zadnjih dvesto let svari: "Spokorite se in verujte evangeliju!"

Brez vsake trdnosti, posebno takrat, ko nam gre kakor po olju, zmodernizirani živimo vse bolj tja v en dan. Majavih nog naš duh puhti iz nič v nič, kakor dim skozi dimnik v temo. Neverni še vedno čakamo novih prepričljivih znamenj in najbolj senzacionalnih čudežev. O tem se je lahko vsak sam prepričal, posebno ob prelomu tisočletja, ko je ves svet mrzlično pričakoval konec sveta. Nespametni še vedno nismo sprevideli, da koncu ne vemo ne ure ne dneva.

Zaverovani v moč tehnike duhovne vrednote potiskamo na mrtvi tir. Prazno notranjost predrzno napolnjujemo z materijo: še več, vse več, največ in to brez vsakega odmeva vesti, ki običajno sprašuje ter terja trezen odgovor. Če nam ne gre kot bi hoteli kaj hitro zajavkamo in sežemo po tabletah, zdravilnih zeliščih, vitaminih itd. Lahkoverni nasedamo lažnivim zdravnikom in modernim prerokom, da bi nam ja našli srečo in ohranili dolgo življenje.

Predragi v Kristusu, kakšne prazne sanje so to, kakšna neodgovorna norost, kakšna utopija.

Marija, Mati živih, ker nismo več zmožni videti Boga, se usmiljeno ozri na kruto splavljene otroke, na uboge, ki umirajo od lakote, na vse žrtve nasilja, na bolne in ostarele umorjene iz uvidevnega usmiljenja. Gledano z družbenega vidika so nam zapovedi vse bolj v breme. Križ in svete podobe smo sramežljivo izrinili iz naših hiš. Družinska molitev je dala mesto razvpitemu televizorju.

V cerkev hodimo vse bolj – kot se radi izrazimo – če nam 'paše'. Udobno zaljubljeni vase smo vse večji sužnji živalskih nagonov in splošne nemorale. Napredek z nezmotljivimi računalniki nas s

Frančišek pridiga pticam, ena izmed 28 fresk v baziliki svetega Frančiška v Assisiju, ki jih je v letih 1297-1300 naslikal italijanski slikar Giotto.

strašansko naglico rine v nezadržan dir, ki nam še hitreje ritensko potiska duh po ostrem grebenu naših zgrešenih čustev in misli v pogubo.

Ko ne poznamo več drugega kot skrbi, delo, dolžnosti in ne najdemo časa za zbrano molitev, o Marija, Mati Kristusova, Ti, ki si naše upanje, daj da bi se znali malo ustaviti in si brez pomislekov izbrati življenje.

Slovenci! Zahvaljujmo se našemu Bogu za naše verne prednike, ko so tako pobožno častili Jezusovo Mater Marijo. O tem nam od vsega začetka zgovorno pričajo Njej posvečene cerkve, raztresene po naših hribih in križpotjih. Vsaka ima Njej posvečen romarski kot. Častili so jo vsi rodovi. Če se le obrnemo Nanjo v vseh priprošnjah, nam še vedno posreduje svojo milost. Lahko smo prepričani, da se imamo njeni priprošnji zahvaliti, da sploh še obstajamo in smo končno prišli do lastne, svobodne 'kajžice'. Marija je bila prav v vseh stiskah, tudi v 'ta rdeči', središče in duša našega naroda. Ona je naša edina Kraljica!

Bratje in sestre, bolj kot kdaj koli v naši zgodovini smo danes potrebni Njene pomoči. S ponižnim srcem se je oklenimo in jo prosimo: Marija Pomagaj! Pomagaj nam iz stiske in bede, da po tvoji priprošnji odkrijemo moč in smisel življenja pred ničem nevere.

Ljubezen do Tebe, Jezusova Mati Marija, naj se spet vrne v naša bolna srca, v naše razrvane hiše, v naš bedni čas. V naših domovih naj ponovno zadoni molitev in ogreje naše izseljene družine. Naši mladini, ki so v letošnjem jubilejnem letu v Adelaidi slavili šestindvajseti Mladinski koncert, Marija, naša duhovna vodnica, vdihni v duše novega duha, da bi se še dolgo zbirali in sklepali nova prijateljstva, okrepili zavest in z novimi navdihni odprli srca ljubezni do naše kulture in naroda.

Koliko prepričevalnih Lurdov nam je še treba, ko pa nas Marija vsak dan znova uči, kako jasneje prepoznati obličje Boga. Ako hočemo res veljati za Marijin narod, potem naj ji ne bosta posvečena le maj in oktober. Marijina praznika naj ne bosta samo Brezmadežno spočetje in Marijino vnebovzetje. Posvečena naj ji bosta naša sleherna ura in dan!

Marija, Ti, ki se ti ni težko truditi, da bomo bolj kristjani nas duhovno nasiti. Iz demokratične permisivnosti odpri naša srca Tvojemu klicu in nam približaj božjo navzočnost dobrote in ljubezni.

Vsemogočni, najsvetejši,
najvišji in najvzvišenejši Bog,
največje dobro,
vse dobro,
samo dobro,
ki si edini dober;
tebi dajemo vso hvalo,
vso slavo, vso zahvalo,
vso čast, vse poveličevanje,
in za vse dobro
se imamo vedno zahvaljevati tebi.
Amen.

sv. ciril in metod

MELBOURNE

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel. in Fax: (03) 9853 1054

MARIJIN MESEC OKTOBER

Ob nedeljah, dvajset minut pred osmo in deseto mašo, je skupna molitev rožnega venca v cerkvi, k Mariji priljubljeni molitvi pa ste vabljeni tudi doma. Ob torkih ob desetih se zbira molitvena skupina, pri kateri je tudi skupna molitev rožnega venca. Na steni v cerkvi ob mozaiku krasi steno velik rožni venec, ki ga je izdelal Ivan Lapuh.

DOM MATERE ROMANE išče

prostovoljce in prostovoljke, ki bi morda lahko eno uro na teden preživeli s katerim od oskrbovancev. Nekatere od možnosti za to uro: peljati koga od oskrbovancev na sprehod okoli doma ali malo dlje; srečanje z majhno skupino oskrbovancev ob popoldanskem čaju in klepet z njimi; pomoč oskrbovancem pri avtobusnih izletih organiziranih v domu; glasno prebiranje člankov iz Misli in drugih revij; prinašanje domačih živali kot so mačka, psiček v dom; pomoč oskrbovancem, da bi lahko prišli k nedeljski maši. To so samo nekatere od možnosti za prostovoljno pomoč v domu, ki pa bi pomagale k večji kakovosti življenja oskrbovancev. Kdor je pripravljen darovati eno uro časa na teden za dom ostarelih, naj pokliče Ah-Njo na telefon 9853-1054.

POGREBA

STANE ŠPUR je umrl 9. septembra 2000 v hospicu Caritas Christi v Kewju, Melbourne. Rojen je bil 24. aprila 1917, Krapje pri Ljutomeru. Delal je v tovarni Svilanit v Kamniku, kjer je spoznal Ano Repanšek in se z njo poročil leta 1940. Po vojni je delal v Mariboru. Z ženo, sinom Frankom in hčerko Sonjo je februarja 1957 prišel v Avstralijo, v kamp Bonegilla, potem pa so bili nekaj časa v imigrantskem kampu v Melbourne. Leta

1960 so kupili hišo v Kewju, istega leta pa mu je umrla žena. Štiri leta kasneje se je spoznal z Nado Bernat, ki pa je umrla lani pred božičem. Tudi v Avstraliji je delal v tekstilni tovarni, najdlje v Abbotsfordu, Melbourne. V Melbourneu zapušča sina Franka z družino, v ZDA hčerko Sonjo z družino, brata Karla z družino v Wangarati, Victoria, in sestro Moniko z družino v Zagrebu. Molitve zanj smo imeli v kapeli Tobin Brothers v Doncastru, Melbourne, potem pa je bil kremiran. Kje bo pokopan, zdaj ko to pišem, še ne vedo.

ANGELA TUŠEK, roj. Šmit, je umrla 15. septembra 2000 v Western General Hospital, Melbourne. Rojena je bila v Hrastniku, 10. 2. 1919. Prvega februarja 1938 se je v Hrastniku poročila z Ludvikom Tušekom in tam sta tudi najprej živela. Sinova Stanko in Ludvik sta bila rojena v Hrastniku, hči Danijela pa v Weiswasser, Avstrija, kamor se je družina preselila leta 1947. Dve leti kasneje so šli najprej v Banjoli blizu Neaplja, od koder jih je vojaška ladja General Langfid 14. 1. 1949 pripeljala v Port Melbourne. Štiri mesece je bila družina v kampu Bonegilla. Mož Ludvik je potem dobil delo v tovarni marmelade v Melbourneu, ostala družina pa se je preselila v taborišče Rushworth pri Shepartonu, Vic., kjer so ostali še štiri mesece. Prvo, najeto stanovanje, so imeli leto in pol v Cheltenhamu, Melbourne, nakar so se preselili v svojo hišo v St. Albansu. Angela je tu živela do zadnjega. Mož Ludvik ji je umrl junija 1997 in je bil menda zadnji, ki ga je pokopal p. Bazilij. Pred tremi leti je imela Angela težko operacijo, ki je močno zmanjšala njene moči. Vsa družina je bila ob njej ob zadnji uri. Ima deset vnukov in dva pravnuka. Dva brata sta ji umrla, brat iz Kanade pa jo je nazadnje obiskal letos junija. Pogreb je iz cerkve Sacred Heart v St. Albansu opravil avstralski duhovnik na pokopališče v Keilorju, kjer je pokopana poleg moža.

MAŠA NARODOV je bila v stolnici sv. Patrika v nedeljo, 27. avgusta, in je bila izredno dobro obiskana. V stolnici je bilo okrog 3000 ljudi vseh narodnosti. Slovenci smo bili zastopani z avtobusom ljudi; mnogi so bili v narodnih nošah. Pri maši smo slišali, da nadškof zelo ceni bogastvo krščanske različnosti, ki ga v nadškofijo prinašajo ljudje različnih narodnosti in kultur in odkrito priznava velik pozitivni doprinos imigrantov za versko življenje v nadškofiji.

OČETOVSKI DAN - Očetov smo se spomnili že pri maši, na očetovski dan, 3. septembra, tudi z večjim sodelovanjem otrok in mladine. Pri darovanju so prinesli predmete, ki jih spominjajo na očete ali pa tiste, ki očetom dosti pomenijo. Po maši je bila proslava v dvorani, ki jo je zelo lepo pripravila Slomškova šola skupaj z odborom staršev in je bila dobro obiskana. Nastopil je tudi ženski del cerkvenega zbora. Več o očetovskem dnevu si lahko preberete in ogledate pod rubriko Kotiček naših mladih.

SLOMŠKOVA NEDELJA

Že v soboto pred Slomškovo nedeljo, 24. septembra, je bilo v verskem središču živahno. Deset naših rojakov je lepšalo okolico s čiščenjem, okopavanjem, sajenjem. Nedeljo pa smo praznovali s slovesno sv. mašo, pri kateri je cerkveni pevski zbor pel same Slomškove pesmi, potem pa smo imeli v dvorani kratek program in razstavo o verskem središču, Slomšku in drugih letošnjih jubilejih: Prešernu, Trubarju, Jelovšku, Cankarju, Gallusu, Vovku. Razstavo so pripravile Anica Smrdel, Dragica Gomizel in Milena Brgoč, o jubilejih pa Draga Gelt. Letošnja Slomškova nedelja je bila obarvana tudi z olimpijskimi igrami. Med nami je bila Nada Kotlušek-

Plečko, ki je leta 1956 nastopila na OI v Melbournu. Z njo se je pogovarjala Helena Leber.

Zahvala ob srečelovu za Baragovo knjižnico

Zahvaljujem se vsem, ki so pomagali pri prodaji listkov ter Društvu svete Eme za pomoč pri srečelovu.

Maria Oppelt, knjižničarka

MOLITVE ZA POKOJNE IN NOVI SPOMENIK

- V novembru se spominjamo pokojnih in molimo zanje. Na pokopališču na Keilorju bodo molitve v nedeljo, 5. novembra, ob 12.00. Ob tej priložnosti bo tudi blagoslov novega spomenika, na mestu, kjer je pokopan p. Bazilij, s kratkim programom. Isti dan ob petih popoldne bodo molitve pri kapelici na slovenskem društvu v Eltamu. Na Planici bo sv. maša za pokojne v nedeljo, 29. oktobra, ob dveh popoldne, nato pa molitve na pokopališču v Springvalu. V Geelongu bodo molitve za pokojne na društvu v soboto, 18. novembra, po maši, ki bo ob desetih. V Wodongi bodo molitve na pokopališču na četrto nedeljo, 26. novembra, ob 6. uri zvečer, potem pa maša ob sedmih. Pri vseh molitvah in mašah za pokojne bo nabirka namenjena za kritje stroškov spomenika na Keilorju. Doslej smo zbrali: velikonočni darovi \$4.274, posamezni darovi izven te nabirke pa \$2.910. Predračun za spomenik je \$24.618, vključen je GST. Priporočam nabirke pri molitvah.

Na praznik vseh svetih bo sv. maša zjutraj ob 7.00 in zvečer ob 19.30, prav tako 2. novembra, na dan spomina vernih rajnih. Eno uro pred večerno mašo, 2. novembra, bo molitev vseh treh delov rožnega venca za rajne.

p. Metod

Zahvala gospe Agati

Rada bi se prek Misli zahvalila naši dobrotnici, redni obiskovalki naše cerkvice, saj je po rodu Slovenka in nam vedno pomaga z darom za rože. Odkar so naše častite sestre odšle, izroči ta dar meni. Mislim, da je vredna pohvale in zahvale. Gospa Agata, Bog naj vam bo plačnik, želimo vam ljubelega zdravja in se vam priporočamo še naprej.

Hvaležna Fani Šajn

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA NAŠE MISLI

\$170.- J+A Brežnik; \$135.- Alenčica Frank-Read; \$55.- Anton Ludvik, Helena Žitko; \$50.- Jože Turk; \$35.- Štefanija Smole, M. Samsa, Rudi Simčič, Frank Purgar, Ema Bole Kosmina, Justina Glajnarič, Ivanka Pohlen; \$30.- Pavla Marinovich, Jože Kapušin; \$25.- Rudi Durchar, Ivanka Dekleva, Drago Sedmak, Ivan Legiša, Jožica Plaznik, Marija Rakušček; \$20.- Peter Belec, Boris Cotič, Janez Albrecht, Franc Fekonja, Vinko Ovijač, Marta Zrim, Vinko Levstik, Janez Lah, Emil Celin; \$15.- Angela Šuštar, Mary Kavčič, Alojz Ličen, Maria Belavic, Miro Vuga, Kristina Radesich, Drago Švajger, Julka Paulič, Edi Gobec; \$10.- Franc Krajnc, Mirko Cizerle, Alojzija Podbevšek, Anna Kodila, Ivan Kolačko, Maria Kraševce, Janez Drofenik, Joe Krmelj, Miro+Cvetka Bergoč, Mario Svetina, Maks Kraynik; \$5.- Janez Žele, Frank Bubnič, Libero Babič, Franc Križman, Maria Kovačič, Ivan Nadoh, Alma Stefanič, Jakob Tomšič, Albina Konrad, Pavla Tomšič, Vinko Urbančič, Frenk Tuksar, Ivanka Student, Marica Bitežnik, Maria Valetič, Štefica Maglica, Vinko Lavrič, Marija Spernjak, Marija Debeljuh, Jože Barbiš, Maria Rutar, Veronika Ferfolja, Franc Brožič, Marta+Jože Gjerek, Vinko Čoper, Maria Vale, Julia Kovačič, Zvonko Velišček, družina Valentinčič.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE

\$35.- Mirko Koder; \$20.- Štefanija Smole, Amalia Kurinčič, Marta+Anton Kristan, N.N.

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$300.- N.N.; \$100.- N.N., J.S.; \$50.- Antonija Šabec, N.N.; \$30.- Pavla Marinovich.

ZA P. PEPIJA

\$200.- J+A Brežnik

ZA SPOMENIK PATRA BAZILIJA

\$100.- Marcela Bole; \$50.- Štefanija Smole, Vilma Gayfer, Stana+Edo Persič, Jožefa+Janez Plut, Anita Pleško, Maria Paunič; \$30.- Antonija Šabec; \$20.- družina Pavlovič, Maria Boelckey, Drago Švajger, Emilia Lonza, Mario Svetina, družina Vrtačič; \$10.- Emil Kraševce.

DOM MATERE ROMANE

\$175.- namesto cvetja na grob Zdravku Želetu; \$125.- namesto cvetja na grob Mariji Cotič.

SKLAD P. BAZILIJA ZA BOGOSLOVCE

\$200.- L.M. Martin

ZA SVETO GORO

\$50.- Pavla Fabian

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

CERKEV BLAŽENEGA A.M. SLOMŠKA

V Koških naj bi zrasla nova cerkev, posvečena A.M. Slomšku. Temeljni kamen zanjo je ob Slomškovi beatifikaciji že blagoslovil sam rimski škof Janez Pavel II. Prispevke lahko pošljete na naslov Verskega in kulturnega središča Kew, lahko pa jih tudi nakažete na:

Prejemnik nakazila: Župnija Maribor – Košaki, V. Kraigherha 2, 2000 Maribor, Slovenija

Namen: Prispevek za gradnjo cerkve v Koških

Banka: *Krekova banka d. d. Maribor*

Številka računa: 24100-1504797-7160

Poročilo arhiva verskega središča v Kewju

Pozdravljeni! Trenutno imam za sporočiti zelo malo, ker ste vi sami tako tihi. Samo eden je obljubil, da bo podaril svoje spomine o begu iz Slovenije. Drugače...

Še enkrat bi vas prosila, če imate kaj od p. Bena in še posebej od p. Klavdija. Niti ene slike nimam iz časov p. Klavdija v Avstraliji. Ena, dva, tri - akcija!

Zdaj pa bi vam rada predstavila povsem drugo temo. Zanima me organizacija, o kateri sem brala v Rodni grudi iz leta 1955. Boris Josip Škilan, ali Schillani (po rodu Tržačan), je bil predstavnik organizacije Mladi demokratični Slovenci in je o njej pisal. Članek ima zraven fotografijo, ki je bila posneta v Adelaidi. Na sliki so zraven Borisa Škilana še M. Sancin, S. Brinskole, R. Petelin, B. Rebula in A. Gruden. Rada bi vedela, če je kdo kdaj slišal za to organizacijo ali te ljudi.

Naslednji članek je precej zanimiv, ker govori o patru Pivku in 'belogardističnem klubu' v Melbournu. Seveda je ta članek užalil nekatere ljudi, ki so govorili o tem v Mislih in Vestniku. Izgleda tudi, da je g. Škilan takrat živel v West Geelongu, na 45 Pride Ave.

V Rodni grudi iz leta 1956 beremo, da je društvo Mladih demokratičnih Slovencev v Melbournu 18. februarja imelo svoj občni zbor. M. Sosič iz NSW je predlagal, da naj v vsaki državi ustanovijo slovenske knjižnice. Na istem sestanku so spremenili ime organizacije v Slovensko unijo. J.B. Škilan je postal predsednik, drugi odborniki so bili L. Pahor, A. Strain, L. Pečar, M. Sosič, A. Kocjančič, E. Peteros in A. Slavič. Zanimajo me ti ljudje in če je kdo kdaj slišal za organizacijo Slovenska unija.

Tole je precej zanimivo: "A. Strainova je povedala, da so v državi S.A. Slovenci precej delavni in da imajo tudi svoj 17-članski mešani pevski zbor." Ali se kdo spomni tega pevskega zbora?

Kot piše Josip Boris Škilan v naslednjih člankih, je Slovenska unija začela nabiralno akcijo za slepo mladino v Ljubljani ter ustanovila slovensko knjižnico v

Geelongu, ki se je imenovala Triglav.

Res zanimivo je, da je organizacija, ki je začela delovati pod imenom Mladi demokratični Slovenci povzela ime Slovenska unija in končno je, 26. avgusta 1956 kot piše Skilan, 40 članov na sestanku ustanovilo sekcijo društva Jugoslovanske unije v Melbournu ali J.U.P.D. Poleg Škilana so sodelovali Kocjančič, V. Pregel, Košuta, A. Slavič, P. Prodan, R. Novak, E. Rebula, L. Kozlovič in J. Milanovič.

Zadnje sporočilo od Borisa Škilana je bilo v Rodni grudi leta 1957. O Jugoslovanski uniji je pisal takole: "Danes ima to društvo že pet kulturnih krožkov, dve knjižnici in pevski zbor... Društvo je lani za svoje člane organiziralo tudi več izletov ter družinskih zabav, bolnim članom je pomagalo z denarno podporo ter kupilo v Adelaidi zemljišče, kjer nameravajo sezidati Jugoslovanski dom."

Po tem sporočilu v Rodni grudi ni bilo niti besede več od Škilana ali o Slovenski ali Jugoslovanski uniji. Lani, ko sem bila v Sloveniji, sem raziskovala gradivo SIM in Rodne grude. Našla sem originalna Škilanova pisma, ki so bila potem izdana v Rodni grudi. Vendar ni ničesar drugega o njem in ne duha ne sluha o vseh, o katerih je pisal.

Zato me res zanima, če se kdo spomni te zadeve ali teh ljudi. Vsekakor bi bilo to zelo zanimivo za naš arhiv.

Dosegljiva sem po telefonu na 08 8377 4869, po e-mailu na vferfolj@arts.adelaide.edu.au, ali po pošti: Veronika Ferfolja, History Department, University of Adelaide, SA 5005.

VERONIKA FERFOLJA, ADELAIDE, S.A.

Brisbanske novice

V katedrali sv. Štefana je letos somaševal naš pater Filip Rupnik s številnimi izseljenskimi duhovniki in pomožnim škofom Michaelom Putneyjem. Letos je bil pri tej slovesni sv. maši poudarek na svečah, ki smo jih, okrašene v slovenskih barvah, v procesiji in s kratkim pozdravnim nagovorom v obeh jezikih prinesli na oltar.

Slovesnosti v polni katedrali so se rojaki udeležili v velikem številu. Sv. maše so se udeležili tudi višji predstavniki drugih verstev in uradov.

Po maši imamo že tradicionalno čajanko in srečanje na vrtu katedrale s kratkim pevskim nastopom in plesi skupin različnih narodov.

V nedeljo 10. septembra, pa je bilo praznovanje na Zlati obali, kjer je pater Filip daroval sv. mašo in blagoslovil streho in balinišče Slovenskega balinarskega društva LIPA. Navzočih je bilo veliko rojakov (okrog 80) iz Zlate obale in Brisbana. Pri tej slovesnosti je bil navzoč tudi zastopnik tamkajšnje občine, ki je ob tej priložnosti predal dokument, ki zagotavlja brezplačno najemnino zemljišča za naslednjih 15 let. Gold Coast Bocce Club Lipa, kot se uradno imenuje, ima zelo dobro urejeno pogodbo s tamkajšnjo občino, ki jim dovoljuje uporabljati zemljišča za društvene potrebe.

Te dni je slavila svoj rojstni dan Albina Vah, ki je dolgoletna društvena sodelavka, odbornica našega društva Planinka in tudi njegova bivša predsednica. Lani sta z Jožetom praznovala 50-letnico poroke. Albina je doma iz Kopra in je v Avstralijo prišla že januarja 1954. Znana je tudi po izredni gostoljubnosti, saj je v svojem domu sprejela številne goste iz Slovenije in Avstralije, ki obiščejo našo slovensko skupnost. Iz srca ji kličemo: še na mnoga leta, Albina.

Med nami imamo tudi več bolnikov, ker se naša generacija na žalost stara. Rad bi omenil le Janeza Primožiča, doma iz Ljubljane, ki je trenutno v katoliški bolnici Mt. Olivett. Ob vsakem obisku slovenskega duhovnika v Brisbanu je vedno vključen tudi obisk pri Janezu, saj je bil dolga leta aktivni sodelavec društva in pri tukajšnjih tedenskih slovenskih radijskih oddajah.

V nedeljo, 1. oktobra, pa smo pri društvu Planinka nadaljevali z listo kandidatov za sestavo novega odbora,

saj nam na rednem občnem zboru, ki smo ga imeli 16. julija, ni uspelo zbrati novega vodstva. Ta problem je bil že zelo resen in nas je vse že dalj časa skrbelo, kakšna bo prihodnost našega društva. Lanski odbor z Anico Cuderman, Albino Vah, Ivico Mitič, Pavlo Pregelj in Andrejem Kirnom je že dve leti skrbel za društveno delo in napredek. Končno nam je uspelo, da smo sestavili novi odbor in vam ga z veseljem predstavljam. Marica Podobnik je nova predsednica, Jože Vah podpredsednik, Fredi Milner tajnik, Sandra Milner pomočnica tajnika, Ivica Mitič blagajničarka in Pavla Pregelj pomočnica blagajničarke. Novemu odboru želimo obilo uspeha. Prvo delo bo sestava novega razporeda za delo v kuhinji na rednih mesečnih piknikih. Več rojakov je že obljubilo pomoč in upam, da bodo obljubo tudi držali.

Nedavno so imeli redni občni zbor tudi pri športnem društvu LIPA na Zlati obali, kjer imajo tudi novi odbor. V glavnem je sestava novega vodstva ista kot lani, z nekaterimi novimi močmi.

Joe Vohar je predsednik, Marija Judnič podpredsednica, Pavla Vohar je tajnica in Simona Clark njena pomočnica. Milka Marušič je blagajničarka in Vlasta Burcul pomočnica blagajničarke.

Naj ob koncu uspešnih olimpijskih iger čestitam tudi internetni strani Avstralske slovenske konference, ki nam je nudila vse potrebne informacije o poteku iger. Nova elektronska znanost in tudi slovenska spretnost sta nam omogočili, da smo rezultatom iger z lahkoto sledili. Spominjam se preteklih iger, ko je bilo treba slediti vsem dnevnim časopisom, da smo lahko tu in tam ujeli kakšno slovensko ime. Letošnje igre so bile zaradi uspehov naših tekmovalcev in uporabe računalnika pravi užitek.

Naslednja že tradicionalna slovesnost pa bo v začetku novembra, ko nas bo spet obiskal slovenski duhovnik, da bomo skupaj opravili molitve za pokojnike pri našem društvenem znamenju - kapelici Marije Pomagaj. Več o tem pa drugič. Lep pozdrav

MIRKO CUDERMAN, MT.MEE, QLD

Uspeh slovenske balinarke

V septembrski številki v članku Križem avstralske Slovenije niste objavili prve slike, čeprav je bila napovedana. Na njej naj bi bila tudi Dora Čelik-Poljak, sorodnica mojega pokojnega moža. Rada bi vedela, kje ta Dora živi, vsaj upam, da je še živa, mora pa biti stara okrog 80 let ali več.

Povedala bi še, da v Brisbanu le nismo ta zadnji, saj

smo imeli letos junija tekmovanje balinarjev v Melbournu, ki se ga je udeležila naša balinarka Izabela Bukovica – pridružila se je klubu Benečanov, ki seveda spadajo pod italijansko zastavo, in je bila prva v trojki in še v dvojki, tako da smo ponosni nanjo in ji čestitamo!

Pa še to. Naš balinarski predsednik je nagovoril patra Filipa, da bi bilo dobro, če bi tudi v Brisbanu dobili duhovnika. Res, daleč zadaj smo, na koga bi zvalili krivdo pa ne vemo, bi pa bolj skupaj hodili, če bi imeli dušnega pastirja. Upamo, da bomo to dosegli, preden vsi zbolimo in samo še čakamo na sestro smrt.

MARICA PODOBNIK, BRISBANE, QLD

Otvoritev kluba Lipa

Desetega septembra 2000 se je v našem klubu Lipa na Zlati obali zbralo lepo število ljudi. Ta dan je bil namenjen uradni otvoritvi kluba. V Ashmoru smo kakih

pet let, a klub obstoja že skoraj devet let. Bil je lep sončen dan. Obisk patra Filipa je bil prav priskrben sprejet. Njegov veseli nasmeh nas je zelo osrečil. Sveto mašo je p. Filip služil kar v naravi, v parku polnem zelenja in žvrgolečih ptičk. Bilo je nekaj izrednega. Ko smo zapeli med mašo, je prekrasno odmevalo po parku. Hvala p. Filipu, društvu Planinka, našim rednim obiskovalcem Avstrijcem in vsem, ki ste prišli ta dan med nas. Upamo, da se tudi v prihodnje še srečamo v našem parku, vsi širom Avstralije ste dobrodošli, kadar vas pot zanese v naše kraje.

PAULA VOHAR, TAJNICA LIPE, QLD

Pokojna

JANEZ OGRIZEK je umrl v soboto, 5. avgusta 2000 na svojem domu v Myrmiongu. Rožni venec in pogrebna maša sta bila v cerkvi St Paul, West Sunshine, Victoria,

Misli, oktober 2000

ki jo je pokojni obiskoval prek 20 let. Pokopan je v Memorial Parku v Altoni.

Janez je bil rojen 25. 10. 1934 v Pristavi, župnija Sv. Eme. V Avstralijo je prišel leta 1960 na ladji Flamini. Doma v Sloveniji zapušča dve sestri, Julčko in Mimico, v Avstraliji pa ženo Karolino, hčerki Lucijo in Ivanko z možem Antonom in vnukinji Mio in Isabella.

V torek, 19. 9. 2000, je v bolnici v Heidelbergu umrl EMIL PERTOT. Pokojni Emil je bil rojen 8. 8. 1934 na Nabrežini blizu Trsta kot sin slovenskih staršev. Pogreb pokojnega je bil v ponedeljek, 25. septembra, na pokopališču v Warrandyte. Zapušča ženo Silvo, sinova Ivana in Edwina z družinami, na Nabrežini sestro Vando in brata Miloša ter svakinjo z družino že pokojnega brata Ivota.

Spomini ob 40. obletnici slovenske šole v Melbournu

To obletnico smo proslavili 23. julija. Ta lepa zamisel je bila od gospe in gospoda Srnec ob pomoči patra Metoda. Bilo je veselo srečanje staršev prvih učencev slovenske šole. Pred 40 leti je poučevala slovenščino Anica Srnec. Takrat je bil med nami pater Bazilij, ki se je tudi trudil, da so otroci prirejali razne igre kot na primer Kekec, deklamacije, petje in narodne plesse. Starši smo bili veseli vsakega srečanja. To je bil naš košček Slovenije, ki smo jo zelo pogrešali in zato ta srečanja utrjevali v skupnost. Ko smo izgubili Anico Srnec, se je pouk vseeno nadaljeval. Prišle so sestre iz Slovenije ter prevzele skrb za pouk slovenskega jezika in tudi otroški vrtec so ustanovile.

Ob proslavi 40. obletnice Slomškove šole so učiteljice lepo pripravile otroke, ki so nas počastili s petjem in plesom in vse starše nekdanjih učencev obdarili z nageljni. Presenetili so nas tudi z nagovorom in lepim petjem. Med nekdanjimi učenci se je razvil prijeten pogovor, saj je bilo veliko pripovedovanja o teh štiridesetih letih, kako so vsak po svoje doživljali življenje. Posebno lepo je bilo, ko je p. Metod razdelil vsem nekdanjim učencem priznanja Spomin na srečanje ob 40. obletnici.

Hvala vam, p. Metod, in tudi Luciji in Štefanu Srnec, za tako lepo pripravljeno pomembno proslavo. Vsem drugim, kateri so na kakršen koli način pomagali pri tem srečanju priskrben zahvala.

ANITA PLEŠKO, MELBOURNE, VIC.

Kam? V novo bodočnost

Razstava s tem naslovom in podnaslovom Z ohranjanjem slovenskega izročila bo na ogled v Imigracijskem muzeju, Corner of Flinders and William Street, Melbourne, od 8. novembra 2000 do 28. januarja 2001. Razstava bo prikazala vzroke odhoda in prihod v

Avstralijo, kako so se v tujini znašle slovenske ženske, kako so svojo doto skušale predati naprej otrokom, zakaj so se ustanovila prva društva, vloga cerkve, kako in zakaj so se priseljenci začeli povezovati v slovensko skupnost... Predstavljeni bodo slovenski narodni plesi, običaji ob cvetni nedelji in veliki noči, kurentovanje in pustovanje, slovenski božični običaji in idrijske čipke. Slovenci so vabljeni, da si razstavo ogledajo v čim večjem številu, čeprav je treba opozoriti, da je postavljena prvenstveno zato, da bi avstralska publika na kratko in zgoščeno dobila najzanimivejše in najbolj izvirne informacije o Slovencih in značilnostih njihove kulture. Končna odločitev, katero gradivo in predmeti so v razstavo vključeni, je prišla od direktorice Imigracijskega muzeja, skozi avstralske oči torej.

K. M.

Obvestili

Odbor Zveze slovenskih veteranov s Snowyja vljudno vabi člane in prijatelje na srečanje, ki bo v Coomi v četrtek, 23., in petek, 24. novembra 2000.

Podrobnosti srečanja so v pripravi, zato naprošamo vse zainteresirane, da se prijavijo predsedniku zveze Milanu Ličanu na številko (02) 9728 3387 ali tajniku Ivanu Kobalu na številko (02) 9769 1978.

Predlogi za program so dobrodošli.

ZA ODBOR IVAN KOBAL, TAJNIK

Slovenian Australian Association iz Canberre sporoča svojim članom, da bo klub do konca oktobra 2000 zaprt zaradi obnovitvenih del. Odbor se članom in gostom opravičuje za vse neprijetnosti v zvezi s tem. Z veseljem vas pričakujemo izboljšanih prostorih kluba.

ZA ODBOR JOHN ZVONKO BEZJAK, TAJNIK

Nalijmo si čistega vina

Človek je moral biti prav v Sydneyju, da se je naužil pravega olimpijskega vzdušja, saj se nam je skoraj svet ustavil za nekaj tednov. Multikulturna Avstralija je bogato zacvetela v svetu v zadnjih šestnajstih dneh v vsej svoji izvirnosti in kakor pravimo po avstralsko 'down to earth attitude'. OZI, OZI, OZI!!! nas je v nedeljo zadnjikrat pozdravil g. A. Samaranch v svojem zadnjem govoru na zaključni prireditvi Olimpijskih iger v Sydneyju in več kot milijonska množica gledalcev je zagrmela v en glas: OJ, OJ, OJ!!! Ta posrečen avstralski pozdrav je združil ljudi vseh narodnosti in starosti. Avstralijo je Samaranch iskreno pohvalil: »To so bile najboljše Olimpijske igre vseh časov.«

Res je bil to edinstveni zgodovinski dogodek za Avstralijo in ves svet. Olimpijske igre 2000 v Sydneyju so se končale, ugasnil je tudi najmogočnejši ognjemet vseh časov.

“Zelo sem vesel, da sem imel možnost obiskati olimpijske igre v Sydneyju. Ostale mi bodo v večnem spominu. Počutil sem se zelo počaščenega, da sem igral pred predsednikom Kučanom, ker sem vedel, da se to zgodi enkrat v življenju. Rad bi se tudi zahvalil družinama Fistrič in Bratina, da so me vzeli s seboj.”

ADRIAN BUTINAR

Da, OZI, OZI, OZI!!!, OJ, OJ, OJ!!! OZI, OJ..., toda - Slovenci - O, JOJ!!! Ali narobe svet?

SNS VIC je v Melbournu vestno pripravil dva koncerta na temo Olympic Fever z ansambлом Štajerskih 7 že dva dni pred igrami, ki sta napolnila društveni dvorani Planica in St. Albans. Pošteno smo se naplesali ob poskočni glasbi Štajerskih 7 in Domačih fantov iz Melbournu, čeprav nas je tik pred koncertom okregal p. Metod, ki nam je povedal novico, da bi morali biti fantje v Sydneyju in ne v Melbournu. Fantje iz Slovenije so

nas namreč sami prosili za organizacijo koncertov v Melbournu, saj so jim organizatorji sporočili, da so v petek in soboto prosti. Iz Sydneyja pa nam tudi ni nihče sporočil, da jim je načrte spremenil popularni pevec Vlado Kreslin, ki ni prišel v Sydney, kot je bilo dogovorjeno, čeprav so bili na ambasadi vabljeni na naš olimpijski koncert v Melbournu.

Torej res zgleđa, da je med našimi organizatorji v Sydneyju tudi mnogo nepismenih, kakor pravi p. Metod, ker nam nihče ničesar ne sporoči in nam ne odgovarjajo na našo pošto. Ali pa je Avstralska slovenska konferenca za naše organizatorje preveč 'politično obarvana', da bi nam sporočili o razstavi slovenskih društev in organizacij v Sydneyju v času OI? Organizatorka za Viktorijo, gospa Draga Gelt, me je namreč vprašala le za moj osebni prispevek, ker sem tudi jaz 'uspešna Slovenka'. Neuradno pa sem bila obveščena, da se v Sydneyju pripravljajo razstava slovenskih organizacij, zato sem po vrtnitvi iz Slovenije v enem večeru zbrala zajetno zbirko našega dela ter mapo odposlala dalje. Žal sta naša mapa ASK in dokumentacija na razstavi v Sydneyju ostali zaprti pod steklom, kakor da res ne smemo obstajati. Iz Sydneyja so mi obljubljali celo vabilo na razstavo, ki pa ni prišlo. Niti ni prispel obljubljeni program slovenskih aktivnosti v Sydneyju, zato se nisem mogla ničesar udeležiti, ker nisem ničesar vedela. Ko sem se vrnila iz Sydneyja in po mojem povpraševanju o neizpoljenih obljubah, me je doma čakal katalog Building blocks in, da, vabilo za razstavo v Merrylandu tudi.

Ob Olimpijskih igrah so organizacijo slovenske skupnosti v Sydneyju imeli v rokah organizatorji, kamor spretno vpletajo naše verske centre in bojkotirajo 'politično obarvane' rojake in Avstralsko slovensko konferenco. Sicer pa so naši predsedniki zato tudi odpovedali srečanje s predsednikom RS Milanom Kučanom v Sydneyju. Žal je delitev med desnimi in levimi pri nas tako vedno bolj očitna. Sicer pa nas tudi naši patri opisujejo kot preveč 'politično obarvane', zato lahko le trpko zaključim: Slovenci v Avstraliji - narobe svet!

Slovenci pa smo lahko upravičeno ponosni na uspeh naših športnikov, saj so se po vrednosti medalj uvrstili točno v sredino, izmed sedemdeset vrednostnih mest so slovenski olimpijci z dvema zlatima medaljama (v veslanju in streljanju) zasedli odlično 35 mesto. Kadar tekmujejo Slovenci skupaj z Avstralci, je skoraj nevarno pokazati javno, za koga navijamo, vendar v srcu vedno za Slovence.

JOŽICA GERDEN, MILDURA, VICTORIA

Building Blocks -- slovenska prisotnost v Avstraliji

V dvorani verskega centra Merrylands v Sydneyju se je končala razstava Building Blocks, ki je prikazovala razvoj slovenske skupnosti v Avstraliji. Kakor opeke v zidu so se posamezni elementi te razstave povezali v zaokroženo celoto slike Slovenstva v novi deželi. Mlada avstralska Slovenka Anita Lever je kot kurator razstave navezala stike z vsemi klubi, organizacijami in verskimi centri, ki ohranjajo Slovenstvo v Avstraliji.

"Bilo je res čarobno biti del olimpijskega duha."

ALENKA PADDLE

"Kako lepo je ob tej priložnosti biti oboje, Avstalec in Slovenec."

PAUL PADDLE

Odzvala se je večina organizacij in iz Perth, Adelaide, Newcastle, Melbourne, Wollongonga in klubov v Queenslandu so prispеле v Sydney zbirke fotografij, dokumentov, knjig, publikacij ter drugih predmetov, polnih zgodovine in spominov naših ljudi na njihove začetke in življenje v Avstraliji. Iz različnih krajev so prispеле tudi umetniške slike pokojnega slikarja Stanislava Rapotca in Marka Kobala, kiparska dela avstralsko-slovenskih kiparjev Rona Gomboca in Milana Vojska, ročna dela vezilj in čipkaric kot so Maria Podobnik, Ana Kodila, Paula Kolatchen, Stana Lovkovič, Dolfi Nusdorfer, Tončka Vodopivec in Veronika Smrdel, umetniško izrezljani predmeti iz lesa kot so kolovrati in ure Johna Klopčiča, leseni gospodinjski predmeti Franca Nusdorferja, čudoviti pirhi – pisanice, ki jih je izdelal p. Janez iz Adelaide, Slovenka v narodni noši, ki jo je naredila Maria Košorok, ročno izdelana slovenska zastava Karla in Marije Rollich. Iz Melbourne je prispela zbirka knjig slovenskih avtorjev v Avstraliji, ki jih že leta z ljubeznijo zbira Milena Brgoč.

Pridne roke delavcev in delavk iz različnih sydneyjskih organizacij so pod Anitinim vodstvom uredile stotine slik in dokumentov na prava mesta, jih opremile s podnapisi in pojasnili, dodali smo še precej priznanj, odlikovanj in častnih diplom, ki so jih naši vidni javni delavci prejeli za posebne zasluge za delo v slovenski

skupnosti in ustvarili smo lepo urejen, zaokrožen in eleganten prikaz življenja ljudi, ki so lahko dobri in zvesti Slovenci, a hkrati tudi dobri državljani nove domovine Avstralije.

Še posebna pohvala gre Mariji in Emilu Grosmanu, ki sta dolge tedne, ko smo razstavo pripravljali, pa tudi kasneje, ko je bila odprta, po večkrat tedensko opravila dolgo pot iz New Castla do Sydneyja in pomagala pripraviti ne samo gradivo svoje lastne organizacije – društva Tivoli in New Castla, ampak tudi pri ureditvi gradiva iz vseh drugih organizacij.

“Moj najlepši dogodek v Sydneyju je bil v klubu Triglav, kjer sem zapela dve pesmi o Sloveniji v pozdrav predsedniku Slovenije g. Milanu Kučanu. Z veseljem sem zapela tudi v Slovenski hiši, saj so slovensko pesem poslušali tudi ljudje drugih narodnosti. Te lepi trenutki mi bodo za vedno ostali v spominu.”

LIDIJA LAPUH

Razstavo je v nedeljo, 10. septembra, svečano odprl častni generalni konzul Republike Slovenije Alfred Brežnik. Pri otvoritvi so sodelovali tudi obiskovalci iz Melbourn, ki jih je organizirala Draga Gelt: pevci Fistričevi, Andrej Bratina, Adrijan Butinar in Lidija Lapuh, pevci Planice Wollongong, župan občine Holroyd, kamor spada verski center Merrylands, zastopniki slovenskih skupnosti iz Sydneyja, Melbourn in od drugod in večje število obiskovalcev iz Slovenske hiše v Sydneyju. Po ogledu razstave so jih pridne gospodinje iz delovne skupine verskega centra postregle s prigrizkom in Rok, eden izmed kuharjev iz Slovenske gostilne v Sydneyju, je pripravil pravo slovensko torto,

pa tudi slovenskega vina ni manjkalo.

V naslednjih tednih si je razstavo ogledalo veliko število obiskovalcev iz Avstralije in Slovenije, najpomembnejši je bil seveda predsednik Republike Slovenije Milan Kučan s spremstvom, z njim tudi konzularni zastopniki v Avstraliji, predstavniki Slovenskega olimpijskega komiteja, nekateri športniki in drugi.

Razstava je bila končana hkrati z olimpiado. Preostalo je še delo za vse, ki so razstavo pripravili – vrniti vse slike, dokumente in ostale predmete njihovim pravi lastnikom, kar ni bilo vedno lahko. Zahvaljujemo se organizacijam, ki so finančno podprle in omogočile to razstavo: klubu Triglav, SD Sydney, verskima centroma Merrylands in Kew, društvu Planica, Springvale, patru Valerijanu in patru Filipu za pomoč in potrpežljivost, in pa delavcem: Aniti Lever, Mariji in Emilu Grosmanu, Mariji in Lojzetu Košoroku, Mihelci Šušteršič, Danici Petrič, Marizi Ličan in Margi Mršnik, Mariji Gomboc, Marti Magajna, Tanji Smrdel in Ivanu Kobalu – sicer pa so to imena, ki jih najdemo vedno, kadar se v Sydneyju pripravlja kak skupen projekt slovenske skupnosti. Čestitam vsem za dobro opravljeno delo.

MARTA MAGAJNA, SYDNEY, N.S.W.

Sodelovanje pri kulturnem programu

Za nami je velik dogodek: lep, poln radosti, sreče in ponosa ter upanja na mirno in srečno prihodnost. Dogodek, ki povezuje.

V mesecu maju, ko sem na povabilo atašeja slovenske reprezentance in častnega generalnega konzula, g. Alfreda Brežnika, sprejela koordinacijo kulturnega programa za Viktorijo in priprave na olimpijski čas, so vsa slovenska društva in organizacije v Viktoriji (Slovensko društvo Melbourne, Planica – Springvale, Jadran, Ivan Cankar v Geelongu, društvo v Albury Wodongi, društvo St. Albans, slovenska učiteljska zveza in Slovenski narodni svet Viktorije) prejela pismena povabila k sodelovanju pri kulturnih programih, načrtovanih za določene dneve v Sydneyju.

Osebn, pisno in v radijskih oddajah SBS in 3ZZZ sem k sodelovanju pri razstavi o Slovencih v Avstraliji povabila tudi posameznike, slovenske uspešneže. Odmev je bil lep. Slovensko versko in kulturno središče in Baragova knjižnica sta bila prva pripravljena sodelovati

pri kulturnem programu, pri razstavi in s sponzoriranjem nastopajočih. Slovensko društvo Melbourne, slovensko društvo Planica, Ivan Cankar v Geelongu, društvo St. Albans in učiteljska zveza so kar hitro pripravili potrebne informacije in slikovni material za razstavo v Merrylandsu, kasneje je sodelovalo tudi društvo Jadran in SNS Viktorije. Informacije o slovenskih mašah, prireditvah v verskem središču in v Slovenskem društvu Melbourne in na Planici sem poslala g. Brežniku, ki je imel v načrtu posebno knjižico o vseh dogajanjih v slovenski skupnosti v času olimpijade. Žal knjižica z zbranimi informacijami ni bila izdana.

Za razstavo v Merrylandsu je bilo precej priprav, kopiranja in pošiljanja. Dve debeli mapi sta polni dvojnikov vsega materiala in dopisov v zvezi z razstavo.

Hvala vsem, ki ste pripomogli, da je bila razstava bogata, slikovita in zanimiva! Hvala Luciji Srnc in Mileni Brgoč, ki sta se še posebej potrudili pri pripravah. Nekateri so se odzvali šele po večkratnih osebnih vabilih in radijskih sporočilih. Sodelovalo je lepo število posameznikov, vendar je bila za končno odločitev kdo, kaj in koliko gradiva je bilo na razstavi, zadolžena vodja in kuratorica, gđc. Anita Lever iz Sydneyja.

"Bilo je krasno. Počutil sem se, kot da smo v Sloveniji. Mislim, da so na zelo dober način predstavili našo deželo."

SIMON FISTRICH

"Ljudje v Sydneyju so bili zelo gostoljubni, spoštljivi in hvaležni."

MICHELLE FISTRICH

"Bil je dogodek, ki se ti vtisne v spomin in srečali smo veliko ljudi. Prima sem se imela."

LEAH FISTRICH

"Organizacija je bila zelo dobra in bilo je zabavno."

MELISSA FISTRICH

Razstava in predstavitev Slovencev in njihovega dela v Avstraliji je bila zelo uspešna. Čestitke in zahvala Aniti Lever in vsem, ki ste tako skrbno in navdušeno pomagali.

Slovinci v Viktoriji, lepo ste se izkazali – lepo sodelovali. Hvala vam za zaupanje in pripravljenost.

Za sodelovanje pri kulturnih programih (v slovenskih društvih v Sydneyju, na razstavi v Merrylandsu ob obisku g. Milana Kučana, predsednika Republike Slovenije, pri slovenski maši, na sprejemu g. Milana Kučana na društvu Triglav, na mednarodni gospodarski konferenci, na slavnostnem večeru slovenskega olimpizma z gostjo Dawne Fraser, v Slovenski hiši in v hotelu Intercontinental) so bili izbrani naslednji mladinci in mladinke: Lidija Lapuh, Michelle, Simon, Leah in Melissa Fistrich, Andrew Bratina in Adrian Butinar. Vsak nastopajoči je od verskega središča Kew dobil pomoč pri plačilu potnih stroškov v Sydney v znesku \$100.00. Hvala pater Metod. Zahvala tudi patru Filipu, ki je organiziral prenočišča za nastopajoče in njihove starše, Petru Kropetu za organizacijo prevoza in hrane ob nastopih v društvih in Aniti Fistrich – gonilni sili v času, ko smo premišljali, če bomo sploh nastopili. Posebej so bili povabljeni tudi Alenka in Paul Paddle in kvartet Zvon.

Na splošno je bilo veliko dela, priprav, prilagajanja.

Rezultat: lepo sprejet program, disciplinirani nastopajoči, skrbni in požrtvovalni starši, posebno še Bratinovi in Fistričevi. Ponosni smo na vas, mladi Slovenci in Slovenke! Enkratno doživetje!

DRAGA GELT, MELBOURNE, VIC.

Znamka Zastava miru

Mateja Prunk, učenka Osnovne šole Cirila Kosmača iz Pirana, ki je članica velikega UNESCO šolskega združenja od leta 1993, je nagrajenka natečaja UNESCO ASP (Associated School Project) mreže za likovna dela na temo šport in mir, organizacije Združenih narodov. Osnovni namen natečaja je bil izdaja uradne OZN znamke Zastava miru. Mateja je narisala zastavo miru, ki jo je OZN izdala ob pomoči Mednarodnega olimpijskega komiteja kot znamko ob letu miru in ob začetku olimpijskih iger v Sydneyju. V ožjem izboru je komisija med približno tristo deli izbrala prav Matejino risbico, ki poudarja zemeljsko oblo, prepleteno s soncem.

»To ponazarja mojo željo, da bi sonce zasijalo za vse ljudi na svetu,« je povedala Mateja Prunk, ki jo je Mednarodni olimpijski komitej povabil za nekaj dni v Sydney, da se je ob otvoritvi posebne razstave olimpijskih znamk, podpisala pod svoje razstavljeno delo. Devetnajstega septembra, na večeru slovenske olimpijade v Slovenski hiši je Mateja prebrala svojo olimpijsko zaprisego tistih, ki bodo jutri mladi: »Želim si, da se otroci in mladi vsega sveta, vseh kontinentov, vseh narodov,

vseh ras in vseh kultur prepletamo med seboj, kakor se dopolnjujeta in sta med seboj odvisna sonce in zemlja na moji zastavi miru. Vsakdo med nami mora ljubiti in spoštovati svojo domovino. Želim si, da mladi spletemo prijateljstva in trdne vezi med vsemi domovinami našega skupnega planeta. Odrasli pa nam pri tem pomagajte, bodite nam vzgled! Sveta niste podedovali od svojih prednikov, sposodili ste si ga od nas mladih.

Pri vsem čistem in lepem, kar je na svetu, prisegam, da bom iskala poti za vse tesnejše povezave med mladimi našega sveta in tako soustvarjala skupni jutri. Pri tem pa me bo vodila Camusova misel, ki pravi: 'Ne hodi pred menoj, morda ti ne bom sledila, ne hodi za menoj, morda te ne bom vodila. Hodi ob meni in bodi preprosto moj prijatelj!' To so moje olimpijske sanje.«

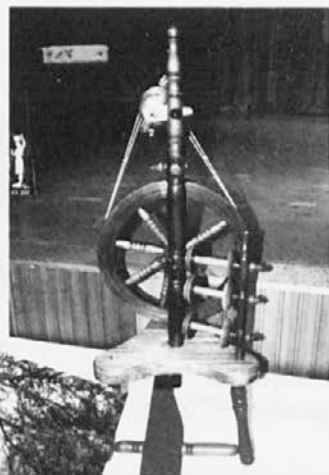
Mladi Slovenci iz Melboruna so Mateji v spomin podarili knjigo o Avstraliji.

"Predstavitve v Slovenski hiši je bila zelo dobra. Nenavadna za novi 'mir' je bila zastava na znamki Mateje Prunk. Tam je bila tudi Dawn Fraser in drugi ljudje, in vsak bo rekel, da je bil to en dober večer."

ANDREW BRATINA

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVA

21

»In kako dela, dela, dela! Še zadnjič, ko je bila tako zelo bolna, da smo se že bale zanjo, je prosila, naj ji podložim blazinico, da bo vezla mašni plašč dalje.«

»In kako trpi za Kristusa! Ali veste, da ji je moral zaukazati sam škof, da se ni držala več onega groznega posta, ko je jedla le trikrat na teden in še tedaj užila le kruh in vodo?«

»Velika je in vsa božja,« so sklenile sestre in so zagledale Klaro, kako je pravkar veselo prišla mednje in jim dejala: »Ljube sestre moje, naš oče in brat Frančišek mi je poslal pismo in tole so njegove besede: 'Ker vas je bil razsvetlil Bog in ste postale hčere in služabnice najvišjega Kralja, nebeškega Očeta, in ste se zaročile s Svetim Duhom, ko ste si izvolile življenje v popolnosti svetega evangelija, zato hočem in vam obljubljam v svojem in v imenu svojih bratov, da bom kakor za brate zvesto skrbel in se še posebej zavzemal za vas.' Glejte, sestre,« je potem dodala Klara in zganila pismo, »kako je Bog dober in kako je dober naš oče, ljubi Frančišek!«

VII. ŽARKI SE RAZTEZAJO

1. »SVETNIK, SVETNIK!«

»Glejte svetnika!« so vzklikali ljudje, ko so zvedeli, da se bliža Frančišek mestu. Zvonovi so zvonili, ljudje so vreli na ulice, rože so posipali po cestah, dvigali zastave. Skoraj nejevoljno se je upiral Frančišek takemu proslavljanju.

»Ne hvalite me prezgodaj,« je dejal, »tak sem, da morem dobiti še sinove in hčere! Vse, kar storim jaz, stori lahko vsak grešnik. Če bi bil Bog podelil to milost,

ki jo je podaril meni, kakemu roparju, bi bil dosti bolj hvaležen Bogu. Vsak grešnik se lahko posti, moli, more pretakati solze, se mrtvičiti. A enega ne zmore grešnik: da bi ostal zvest svojemu Bogu!« Včasih pa je dejal, da se mu zdi, kakor bi ljudje častili v njem le podobo božjo. »Vsak človek, ki se boji Boga, je podoba božja,« je dejal. »In kakor si les in kamen ne smeta prilaščati časti, ki je je vreden le Bog, tako si je ne smeta prilaščati meso in kri.«

Še bolj se je ponižal vpricho ljudi, ko je bil nekoč bolan in je jedel kuretino. Slekkel se je, si privezal vrv krog vratu in prosil brata, naj ga vleče za vrv na samotni oder v mesto in naj vpije nanj: »Glejte ga, požeruha, kuretino je jedel in vi niste nič vedeli o tem!«

»Svetnik je, velik svetnik!« so vzklikali ljudje še silneje.

Frančišek pa je zaukazal bratu:

»Pšuj me vendar, da bom slišal resnico! Zakaj tisto, kar govore ljudje o meni, je laž.«

Prav nerad ga je brat obkladal z najhujšimi pridevki, Frančišek pa se je smehljaj in dejal: »Bog te blagoslovi za te besede! To, da, so besede, ki jih zasluži sin Petra Bernardona!«

2-V HREPENENJU PO SAMOTI

A vse to je utrujalo Frančiška, da si je iz vsega srca želel samote. In spomnil se je Klare, ki živi tako lepo v zatišju s sestrami, in je zavzdihnil: »Kako je njej lepo, ki je le v Bogu! O da bi bil tudi jaz tako!«

In se je odpravil v samoto. Postil se je in bičal in živel

v skalni votlini. Hude skušnjave so ga napadale. Zli duh mu je govoril, da je najhujši grešnik, da bodo zveličani vsi, le on bo pogubljen. Da ni prav, da se mrtviči, in bi bilo bolje, če bi se poročil. Pri tej priliki je stekel Frančišek v sneg in je napravil snežene možice. In si je govoril: »Glej, Frančišek, tole je tvoja žena, to sta tvoji hčeri, tu tvoja sinova, tu hlapec in dekla. Zebe jih, hiti in preskrbi jim obleke! Če pa ne zmoreš tega, tedaj bodi vesel, da ti ni treba služiti drugemu kakor Bogu!« In Frančišek se je potolažil in se spomnil Kristusa. »Zakaj ni On živel v samoti in puščavi? Saj bi si mogel izvoliti tudi tako pot. Zakaj je pa On, ki nam je pokazal pot, hodil med ljudmi in jih učil in imel apostole?« A to misel so spet zavrgle druge misli in trpel je v teh mešanich in slednjič sklenil, da povpraša Boga samega, kakor ga je bil tedaj, ko ni vedel, kakšno pravilo bi si izbral za svojo novo pot. In je poklical brata Massea in mu dejal: »Pojdi, ljubi brat, k sestri Klari in jo vprašaj, kaj meni ona. In pojdi k bratu Silvestru in ga vprašaj prav tako. Kakor bosta določila ta dva, tako se bom ravnal.«

Brat Silvester je prišel koj moliti, v svoji samoti in je povedal bratu Masseu: »Tole mi pravi Gospod: 'Povej bratu Frančišku, da ga Bog ni poklical le zaradi njega samega, temveč, da pridobi veliko duš.'« Potem je odšel Masseo h Klari. In prav to je povedal Gospod njej. Masseo je prišel k Frančišku. Pristrčno ga je sprejel Frančišek, mu postregel in ga potem povabil v gozd. Ondi se je odkril, prekrizal roke na prsih, je pokleknil in vprašal, rekoč: »Kaj zapoveduje moj Gospod Jezus Kristus, da naj storim?« In brat Masseo mu je sporočil besede Silvestrove in Klarine. Tedaj je Gospod položil svojo roko na Frančiška. Ves prevzet od ognja Svetega Duha je poskočil Frančišek in moč nebes je bila v njem. Vzkliknil je: »Dobro, pojdemo!« In je vzel s seboj brata Massea in brata Angela.

3. BRATJE PTIČKI

Prišli so mimo dreves in nešteto ptičev vseh vrst, ki jih ni bil še nihče videl v teh krajih, je bilo na drevju. Prav tako veliko jih je bilo na trati in pod drevesi. Ko je videl Frančišek vso to množico ptičev, ga je navdihnili duh božji in dejal je bratoma: »Počakajta me. Grem, da bom pridigal našim bratom ptičem!« In je odšel na trato med ptiče, ki so čepeli na tleh.

Ko je pričel govoriti, so prifrčali vsi ptiči z dreves k njemu. In nobeden se ni zganil, čeprav je šel Frančišek tako daleč mednje, da se jih je dotikala njegova halja. Frančišek je govoril ptičem: »Ptiči, moji bratje! Veliko

hvale ste dolžni Bogu in Ga morate vedno in vsepovsod hvaliti in častiti, ker morete svobodno letati koder hočete. Pa imate dvojno in trojno obleko in imate bujno in nežno perje in ker imate živež, ki vam ni treba delati zanj, in imate lep glas, ki vam ga je podaril Stvarnik. Ne sejete in ne žanjete, a Bog vas preživlja in vam daje reke in studence, da pijete iz njih. Pa vam daje hribe in griče, skale in čeri, da se skrivate v njih, in visoka drevesa, da si spletate gnezda na njih; in čeprav ne znate niti presti niti tkati, vam da Bog vendar potrebno obleko za vas in za vaše mladiče. Torej vas zelo ljubi Stvarnik, ker vam je izkazal take dobrote. Zatorej zelo pazite, bratje ptiči, da ne boste nehvaležni, in si vedno prizadevajte, da boste hvalili Boga!«

Po teh besedah so pričeli ptički odpirati kljunčke, utripati s perutnicami, iztezati vratove in sklanjati glavice spoštljivo k zemlji. In so pokazali s petjem in kretnjami, da so jih zelo razveselile besede, ki jim jih je govoril Frančišek. Frančišek pa je vzklikal v duhu, ko je videl vse to, in se je čudil, ker je bilo toliko ptičev in ker so bili tako različni in raznih vrst. In se je čudil, ker so bili tako domači, in je zahvalil Stvarnika za to in jih je skromno pozval, da naj tudi oni hvalijo Stvarnika. Ko je Frančišek nehal govoriti, je napravil znamenje svetega križa čez vse ptiče. In vsi oni ptiči so se mahoma dvignili in čudovito in močno zacvrčali in so se potem razkropili in odleteli.

4. PO SETVAN

Frančiškovi bratje so se širili po deželi in bilo jih je več in več. »A kamor koli pridete,« jim je dejal Frančišek, »ne imejte nič svojega, ampak bodi vedno kdo drugi gospodar ondotnega bivališča ali zemljišča. Čeprav vam kdo podari hišo, je ne smete sprejeti, ampak poiščite kakega gospodarja, da bo njegova, vi pa le za vbogajme v njej. Če ste pa v votlinah in v samoti, bodita po dva ali trije, največ po štirje skupaj. Dva bodita za mater, dva pa bodita njuna otroka. In matere naj skrbijo za ona dva. Potem pa zamenjajte vloge za nekaj časa.«

Tako je nastalo veliko bivališč Frančiškovih bratov. Iz bičja in dračja spletene kolibe so bili ti samostani, votline v skalah kakor za zverjad.

In nekoč je prišlo nekaj bratov k Frančišku in so mu dejali: »Veliko nas je. Vse leto se ne vidimo. Ali ne bi bilo dobro, da se shajamo vsako leto in se pomenimo o svojih zadevah.«

»Prav,« je odvrnil Frančišek, »snidimo se o binkoštih in o sv. Mihaelu.«

Se nadaljuje

sv. rafaël

SYDNEY

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI

V četrtek, 7. septembra 2000, je v bolnici North Shore umrl MILAN PIRC. Rojen je bil 1. 7. 1936 v Murski Soboti kot sin Andreja in Marije. Milan se je glasbeno usposobil na ljubljanskem konservatoriju. Osemindvajsetega avgusta 1971 se je v Mariboru poročil z Jelko, roj. Sevšek, ki je po rodu iz Maribora. Milan je bil nadarjen glasbenik in je igral sedem inštrumentov. Imel je svoj ansambel in z njim nastopal po domovini, v Nemčiji, na Švedskem, v Švici in po drugih evropskih državah ter v Afriki. Ansambel se je imenoval Bičkej. Zakonca Pirc sta prišla v Avstralijo 28. 10. 1972 s pet mesecem starim sinom Robertom. Milan je tudi tu poučeval glasbo in inštrumente na TAFE v Campbelltownu v Fairfieldu in nekaj časa tudi v našem verskem središču v Merrylandsu. Milan je bil deset let bolan na pljučih in je pogosto moral poiskati pomoč v bolnicah. Ko je bil v bolnici North Shore je prejel sv. zakramente. Pogrebna maša je bila opravljena v naši cerkvi v ponedeljek, 11. septembra. Nato smo Milana spremili na njegovi zadnji zemeljski poti v krematorij v Leppingtonu, kjer so bile zanj poslovilne molitve. Pozneje bo pepel položen v zemljo na tamkajšnjem pokopališču Forest Lawn. Pokojnik zapušča ženo Jelko, sina Roberta, ki je poročen z Angelo, roj. Andrianopoulos, hčerko Gabrielo, v domovini pa živita še brat Ivan in sestra Stanka (oba v Murski Soboti), brata Jože in Miha pa sta že med pokojnimi.

V sredo, 4. oktobra 2000, je v bolnici v Wollongongu umrl FRANC VATOVEC, sin Ivana in Rozine, roj. Gombač. Rojen je bil 2. 9. 1933 v Hrušici. Dne 16. 4. 1958 se je v Rimu pri sv. Petru poročil z Emilijo Poropat, ki je po rodu iz Obrova. Še isto leto, 10. 10. 1958 sta prišla v Avstralijo. Družina je živela večino časa v Wollongongu, kjer je bil pokojni Franc zaposlen v železolivarni ves čas do upokojitve. Franc je dve leti in pol bolehal za rakom na pljučih in potrpežljivo nosil križ bolezni. Franc zapušča poleg žene Milke tudi dva sinova:

prvi je Stan, ki je poročen z Regino, roj. Genua in imata identična dvojčka Cassandro in Lauro, 15 let, Thomasa, 11 let in Catherino, 6 let. Drugi sin je William, poročen s Štefanijo Dunn in imata hčerko Charlotte, 2 leti. Franc ima še brata, ki živi v Kanadi, tri sestre in trije bratje pa so že med pokojnimi. Pogrebna maša za pokojnika je bila v slovenski cerkvi Vseh svetnikov v Figtreeju v soboto, 7. oktobra, pokopan pa je bil na pokopališču Lakeside v Daptu. Naše iskreno sožalje pokojnikovim svojcem. Spomnimo se ga v molitvi in pri sv. maši, za svoje pa prosimo tolažbe in vdanosti v božjo voljo!

MAŠNI KELIH je dobila v dar naša cerkev. Izdelal ga je in nam ga podaril znani ljubljanski pasar Jože Pezdirc, v Sydney pa ga je prinesel njegov sin, profesor Vladimir Pezdirc, po poklicu umetniški

oblikovalec in vodja tega oddelka na ljubljanski univerzi. Pri darovanju nedeljske maše, 10. septembra, je profesor skupaj z drugimi prinesel kelih k oltarju, nakar sem ga blagoslovil in prvič z njim maševal. Iskrena zahvala za kelih tako gospodu Jožetu sPezdircu za izdelavo in podaritev kot sinu, profesorju Vladimirju, ki je kelih prinesel v Avstralijo.

PRAZNOVANJE ZAVETNIKA SV.

RAFAELA bo zaradi razstave v dvorani šele v nedeljo, 15. oktobra. Hkrati bo tudi praznovanje zakonskih jubilejev. Zato vas vabimo, da se prijavite vsi, ki letos praznujete važne jubileje vaše poroke. Po cerkveni slovesnosti bo v dvorani kosilo za vse, ki bodo želeli, ob isti priložnosti bo nastopil tudi ansambel Domači fantje. Jubilanti in drugi, ki žele imeti kosilo, naj se prijavijo najpozneje do srede pred praznikom. Materam pa se priporočamo za pecivo.

CANBERRA ima slovensko službo božjo 15. oktobra (tretja nedelja) ob šestih zvečer. V novembru bo sv. maša 19., v decembru pa 17. in na božič, v ponedeljek 25. 12. Obvestite se med seboj o the datumih, da bo čim lepša udeležba. Upoštevajte, da pride pater iz Sydneyja, ki je nekaj manj kot 300 kilometrov oddaljen od Canberre!

WOLLONGONG – FIGTREE pride na vrsto vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu. Torej: 22. oktobra, 5. novembra – žegnanje – izredna, in 26. novembra (redna). Vedno ob petih popoldne.

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo, 29. oktobra, ob šestih zvečer v stolnici Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši je običajno srečanje v dvorani. Naslednjič pa bo sveta maša okrog božiča. Datum bo objavljen pozneje v Mislih in Rafaelu.

ZLATA OBALA pride na vrsto za slovensko sv. mašo v soboto, 18. novembra ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Fairway Drive, Clear Island Waters.

Planinka, Cornubia, Qld, ima slovensko službo božjo v nedeljo, 19. novembra ob 10.30 dopoldne. Po sveti maši bo procesija h kapelici in molitve za vse pokojne, katerih imena so na spominski plošči na kapelici, tudi za vse druge, ki so umrli v državi Queensland v letih našega izseljenstva.

RAZSTAVA, ki prikazuje delovanje slovenske skupnosti širom Avstralije, je privabila kar lepo število rojakov iz Sydneyja in drugod. Anita Lever, ki je bila odgovorna za razstavo, je s svojimi pomočniki vložila veliko dela v razstavo. Tudi društva iz cele Avstralije so prispevala veliko arhivskega materiala in fotografij

njihovih začetkov, dejavnosti in uspehov. Razstavo je odprl častni generalni konzul g. Alfred Brežnik po maši v nedeljo, 10. septembra. Med nami je bila tudi odpravnica poslov veleposlaništva g. Helena Drnovšek-Zorko. Navzoč je bil tudi župan mestne občine Holroyd, ki je tudi govoril. Naše gospe so pripravile zakusko, dekleta pa so vsem navzočim postregla s hrano in pijačo na dvorišču. Več o tej razstavi je napisala in napravila splošen pregled Marta Magajna, kar je objavljeno na drugem mestu v tej številki.

PREDSEDNIK MILAN KUČAN je obiskal naše versko središče v soboto, 16. septembra dopoldne. K nam je prišel v spremstvu odpravnice poslov slovenske ambasade v Canberri gospe Helene Drnovšek-

Zorko in častnega generalnega konzula g. Alfreda Brežnika. Pri vratih dvorane sta predsednika pozdravili Kara in Lana Stariha v narodnih nošah. Kara mu je ponudila kruh s hrenom, Lana pa mu je podala šopek cvetja. Nato sem prebral pismo p. Metoda, ki je naš provincialov delegat za Avstralijo, v katerem se zahvaljuje za posmrtno odlikovanje patra Bazilija, ki mu ga je g. Kučan podelil pred nedavnim. Nato si je ogledal razstavo, potem pa je bila na dvorišču ob dvorani pogostitev, ki so jo pripravile naše Prekmurke, tudi gibanica je bila na mizi. Ob odhodu sem g. Kučanu zagotovil, da v našem verskem središču redno molimo za našo domovino in njene voditelje. Podaril nam je knjigo in pri tem dejal: "Upam, da te knjige še nimate." Ko sem dar pozneje odvil, je bila knjiga s slikami Plečnikovih kelihov, ki jo res še nismo imeli.

SPOMINSKA SV. MAŠA v kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu bo spet v nedeljo, 5. novembra, ob deseti uri dopoldne. Nato bo istočasno blagoslov grobov na starem in novem delu pokopališča. Imenovano nedeljo bo v Merrylandsu sveta maša samo ob 8. uri zjutraj.

PRAZNIK VSEH SVETNIKOV pade letos na sredo, 1. novembra. Praznična maša bo kot ob nedeljah ob 9.30 dopoldne in ob sedmih zvečer.

SPOMIN VERNIH RAJNIH je v četrtek, 2. novembra. Prva sv. maša za pokojne bo ob sedmih zjutraj, druga ob 10.30 dopoldne (ob desetih bo sv. rožni venec za molitveno skupino, h kateremu ste vsi vabljeni). Tretja maša pa bo ob sedmi uri zvečer.

POPOLNI ODPUSTEK za pokojne naklanja Cerkev v prvih osmih dneh novembra za obisk pokopališča in molitev za rajne. Prav tako v vseh cerkvah na 1. in 2. novembra ali prejšnjo ali naslednjo nedeljo,

sv. družina ADELAIDE

OČETOVSKI DAN

Mesec september je za nami z vso spomladansko razgibanostjo in bujnim cvetjem, ko se vse prebuja k novemu življenju. Tako smo na prvo nedeljo pomladanskega meseca praznovali očetovski dan. V lepem sončnem nedeljskem jutru smo se kot ponavadi zbrali k slovenski maši. Navadno se ob takih prilikah zbere nekoliko več rojakov, vsaj očetov, ki jih drugače poredko vidimo v cerkvi. Po končani maši je gospa Stanka Sintič pripravila kratek kulturni program s svojimi sodelavci. Po programu so bili štirje očetje obdarovani za zvestobo in požrtvovalnost s steklenico izbranega vina: gospod Ignac Ahlin, ki je kljub boleznim z vsem

kdor moli vsaj očenaš in vero in je bil pri spovedi in obhajilu ter moli po namenu sv. očeta.

POSKRIBIMO ZA GROBOVE naših rajnih, kakor narekuje pieteta ali spoštovanje do njih. Prižgimo svečko z željo, da bi jim svetila večna luč. Tudi cvetje je znak spoštovanja in ljubezni, tako v življenju in po smrti.

Naj ponovim še, da pri naročanju spomenikov glejte, da je oblika taka, da je čimmanj možnosti za poškodbo, ki jo žal marsikdaj povzročijo brezvestni vandali ali pa vremenske neprilike (vročina in dež).

p. Valerian

POGREŠANI

Tomaž Šega, roj. 1963, se že dolgo ni oglasil svojim. Išče ga predvsem polbrat Marko Broder iz Ankarana. Tomaž je glasbenik in dirigent. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči na naš naslov v Merrylands, St Raphael Centre, 311 Merrylands Rd.

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 3487

srcem predan našemu verskemu in kulturnemu središču, in mu nikoli ni odrekal pomoči; Milan Čeligoj, ki je nekaj let vozil minibus in naše rojake v razne kraje Južne Avstralije; Tone Jesenko, ki zvesto gospodari kot predsednik našega verskega središča in skrbi za dvoranico in priskoči kjerkoli je potrebna pomoč in naš vrtnar, Jože Vuzem, ki skrbi, da je okoli naše cerkve vse čisto in urejeno. Koliko ur sta z ženo Marijo pri cerkvi ve samo Bog - ne samo, da skrbita, da je vse opleto, trava pokošena drevesa obrezana, veliko denarja darujeta za vrt. Zato smo se vsem želeli zahvaliti. Navadno spoznaš dobroto takrat, ko nekoga ni več v skupnosti, zato gre zahvala živim dobrotnikom, za pokojne pa se navadno spomnimo

z molitvijo, tako smo se tudi vseh pokojnih dobrotnikov slovenskega misijona na ta dan spomnili med mašo. Veliko jih je že odšlo k Bogu po plačilo.

Po končanem slavlju v cerkvi smo se preselili v dvoranico, kjer so nas žene postregle z jedmi z žara, z dobro solato in seveda s kozarčkom ne cvička ampak južnoavstralskega rizlinga. Zato se v imenu vseh očetov in mož zahvaljujem ženam za postrežbo.

SLOMŠKOVA NEDELJA - Četrto nedeljo v mesecu, 24. septembra, smo praznovali nedeljo blaženega Antona Martina Slomška. V tujini ima še večji pomen za našo slovensko skupnost, ko ga prosimo, naj izprosi pri Bogu milosti predvsem pa, da bi ostali zvesti Bogu in slovenski besedi. Sveta maša je bila vsa uglašena na blaženega Slomška. Med slovesno mašo je cela skupnost prepevala pesmi, ki jih je on spesnil, Rosemary Poklar pa je brala odlomke iz Slomškovih pridig in govorov. Po končani slovesni maši smo se preselili v našo dvoranico, kjer smo imeli skupno kosilo in loterijo. Dan, na katerega se spominjamo smrti blaženega Antona Martina Slomška, naj bi postal narodni praznik, saj nam je tako blizu, ko se tudi mi trudimo ohraniti slovenski jezik in buditi narodno zavest, ki na žalost vedno bolj tone. Naše šole, pevski zbori in društva so se poimenovali po njem z željo, da pri Bogu zanje izprosi božje varstvo in blagoslov, da bi bilo več slovenske zavesti v mladih starših, da ne bi pozabili na dobro in plemenito vzgojo, katere so bili deležni od svojih staršev!

KRST - Desetega septembra je bila med sveto mašo sprejeta v družino božjih otrok GRACE KATE FRANCO iz Port Lincolna (900 km iz Adelaide), starša sta John in Kathryn Franko, botra sta bila Christ Craig Vozzo. John in Kathryn držita obljubo in sta zvesta slovenski cerkvi v Adelaidi. Ob tem krstu sem razmišljal, kje so Slovenci, ki živijo blizu, in jim ni mar za slovensko skupnost niti slovenstvo. Če bi bilo več takšnih, kot sta John in Kathryn, bi bila naša cerkev in klub premajhna. Bog daj, da bi se začeli prebujati in se zavedati svoje slovenske pripadnosti.

Mladi družini iskrene čestitke, drugorojenko Grace pa naj Bog obdaruje z modrostjo in božjim blagoslovom na življenski poti.

OLIMPIJSKE IGRE SO MIMO, spomin nanje pa bo ostal še dolgo v spominu, prijeten in za nekatere manj prijeten. Slovenci smo ob tako veliki udeležbi pričakovali več, žal ni bilo sreče...

Na samo otvoritev pa je priletel tudi gospod Milan Kučan, predsednik Slovenije. Tako je ob njegovem obisku bilo vse veselo in živo v slovenskih klubih Triglav in na Slovenskem društvu Sydney in seveda v Verskem in kulturnem središču Merrylands, kjer je bila razstava slovenskih skupnosti. Veliko truda je bilo vloženega v ta projekt. Kakor je bilo slišati na radiu SBS, kjer je gospa urednica Mariza Ličan naredila intervju. Na društvu in klubu Triglav je bilo prav veselo, gospodu predsedniku Kučanu so pripravili nadvse slovesen zajtrk. In je na veliko hvalil društvo in klub Triglav, katerega je obiskal pred 25 leti.

Ko je gospa urednica oddaj napovedala, da je obiskal versko središče Merrylands, sem vzdrltel. Kako lepo je, da ga obišče tudi predsednik države, da bo videl naše delo in trud, ki ga vlagamo za slovenski narod, vero in jezik. Bil sem prepričan, da bo zapel hvalnico p. Valerijanu. Žal na radiu niti z eno besedico ni omenil verskega in kulturnega središča, negovega delovanja in naporov za slovenski narod. Spomnil sem se besed, ki jih je zapisal takrat še izseljeniški duhovnik, sedaj gvardijan na Brezjah v Sloveniji, p. Ciril Božič v Zborniku avstralskih Slovencev 1985:

“Ko sva bila s p. Valerijanom 11. decembra 1982 na otvoritvi novega slovenskega doma Triglav, je tam predsednik Slovenske izseljenjske matice delil priznanja za delo med Slovenci. In ljudje nekaj vrst pred nama in za nama so začeli glasno govoriti: Pater, zdaj pa boste dobili priznanje. Seveda ga ni dobil pa ga tudi ne pričakuje. Od nikoder...”

Tako se ponavlja, stara garda je ostala takšna kot je, čemu potem mrtvim deliti priznanja, če se živih bojimo? Vem, da nisem sam, ki sem poslušal slovensko oddajo in občutil, kakor občuti Cerkev v Sloveniji, vendar gre naše delo naprej. Ne delamo, da nas bodo hvalili, pač pa za blagor slovenskega naroda. Ne bi pa govoril resnice, če bi zamolčal, kako lepo se sliši, če te nekdo pohvali in se zahvali za trud in napor, ki ga nesebično in zastojsko daješ rojakom!

Upam da, ko bodo v Avstraliji naslednje olimpijske igre, predsednik Slovenije ne bo pozabil. Ampak verjetno takrat ne bo ne nas ne sedanjega predsednika, drugi bodo, ki bodo bolj odprti, sproščeni in bolj objektivni...

p. Janez

Pisma o slovenščini našim rojakom u Australiji, XXIV.

Mirko Mahnič

Po petih pregibnih besednih vrstah je pred nami še pet **nepregibnih**: prislov, predlog, veznik, medmet, členek.

1. Prislov (adverb)

Pojasnjuje dejanje glede na čas, kraj, način, vzrok in mero;

na čas: danes, pravkar, kadar, takrat, nekdanj...

na kraj: tukaj, nekje, drugje, povsod, kjer, tam...

na način: kako, tako, nekako, nalašč...

na vzrok: zakaj, zato, čemu, zaradi tega...

na mero: malo, dosti, preveč, dokaj...

Dodajmo **poudarne** prislove – ravno, posebno, predvsem, docela, povsem, kvečjemu, skoraj... In še **miselne**: pritrdilne (da, ja, seveda, morda, najbrž), nikalne (ne, nikjer, nikdar, nikakor), vprašalne (a?, kajne, ali), zvalne (náte, lějte, beži no, dajte no).

Prislovi so iz samostalnikov (zdoma, zjutraj), iz pridevnikov (skoraj vsi pridevniki v 4. sklonu ednine sred. spola nam rabijo za načinovne prislove – sijajno, dobro, hudobno; te prislove lahko stopnjujemo: hudo, huje, najhuje (enakovredno: hujše, najhujše), iz zaimkov (kje, kod, nikar), iz števnikov (zadnjikrat), tudi iz glagolov (gredé, mižé).

2. Predlog (prepozicija)

je beseda, ki kaže razmerje do besede, ki spada k nji: **pri** mizi, **brez** mize, **pod** mizo. Ta razmerja so lahko časovna, krajevna, načinovna, vzročna in še druga:

do konca sveta (kraj.)

do trde noči (čas.)

iz srca rad (način.)

od lakote konec vzeti (vzroč.)

Predlogi vplivajo na besedo tako, da mora biti ta v popolnoma določenem sklonu, vežejo pa se lahko z vsemi skloni razen s prvim (imenovalnikom):

z 2. skl. se vežejo predlogi: brez, do, iz, od, zaradi...

s 3. skl.: k (h), kljub, proti, navzlic...

s 4. skl.: čez, skozi, zoper...

s 5. skl.: o, pri...

Nekateri predlogi se vežejo tudi z več skloni:

s 4. in 5. skl.: na, ob, po (po vodo, po vodi).

s 4. in 6. skl.: med, nad, pod, pred (pod voz, pod vozom)...

z 2. in 5. skl.: s (z) (z mize, z mizo)...

z 2., 4. in 5. skl.: za (za dne, za omaro, za strojem).

Pogosto se ne zavedamo s predlogi narejenih besed: brez-končen, raz-laga, do-dati, iz-peljati, za-peljati, od-peljati, po-peljati; nekatere so sestavljene celo z več predlogi: iz-po-ve-dati, raz-po-rediti...

So pa tudi predlogi, ki so sestavljeni iz dveh predlogov: eden iz-med vas, iz-pod skale, iz-pred oči, iz-za-oblakov.

Pazimo: enoglasne predloge s, z, k, h, v moramo izgovarjati skupaj z naslednjo besedo; torej: ssinom, zmočjo, vsneg, nikakor pa ne ločeno: s sinom, k hiši, v sneg. **To so napake posebno bralcev in govornikov.**

Pazimo: nikar tako: Take gneče še ni bilo v in **okrog** hiše, Take gneče še ni bilo v **hiši in okrog nje**, ker predlogi nimajo samostojnega poudarka in jih zato ne smemo ločiti od besed, na katere se nanašajo.

Pazimo: preč z neslovenskimi predlogi: glasom, v očigled, povodom, potom, v svrhu, vsled, napram, z ozirom na....

Franciškou svetni red (FSR) 7.

p. Filip Rupnik

3. Karitas

Beseda karitas v latinščini pomeni spoštovanje, ljubezen do nekoga, vdanost. V Novi zavezi pa pomeni:

- Božjo ljubezen.
- Ljubezen do bližnjega, posebno osebno usmiljeno ljubezen do ljudi v telesni in duhovni stiski.
- Organizirano cerkveno dejavno ljubezen.

Vsak človek je po krščanskem prepričanju ustvarjen po Božji podobi in ga Bog tako ljubi, da je dal zanj edinorojenega Sina, da bi ga odrešil. Zato moramo tudi mi spoštovati dostojanstvo vsakega človeka in ga ljubiti kadar se nam zdi, da tega ne zasluži in ne more zaslužiti.

Ljubezen je glavna krščanska zapoved. Mora pa se obračati posebno k tistim, ki so ubogi, nevedni, bolni, nezaščiteni, telesno, duševno in duhovno prizadeti. Karitas je tako bistven način življenja kristjanov, osnovna naloga Cerkve, pot, po kateri postane Bog otipljivo navzoč v tem svetu. Kristus sam nam je dal zapoved, da ljubimo drug drugega, kot je on sam ljubil.

Karitativno delo danes nima veliko skupnega z nekdanjo dobrotelostjo v smislu dajanja miloščine. Karitas skuša pomagati pri stiskah v odnosih, pri vprašanih o smislu življenja, pri neobvladljivih sporih, pri pomankljivi sposobnosti za medsebojne stike in izmenjavo, pri pomanjkanju življenjskih vzorov. Uboštvo ima danes različne oblike. Stiska pomeni, da te drugi več ne sprejemajo, da nimaš več prave vrednosti, da s teboj ne ravnajo kot z odraslim človekom, da si izpadel iz življenjskih dogajanj, iz skupnosti, iz lestvice vrednot, iz gospodarskih sistemov...

Krščansko občestvo je v luči Nove zaveze občestvo vere, bogoslužja in ljubezni. Zaradi tega se mora pastorala posvečati ne samo oznanjevanju Božje besede, molitvi in bogoslužju, ampak v enaki meri karitas v širšem pomenu besede. Karitas je za občestvo življenjski zakon, pri uresničevanju katerega so v ospredju medčloveški odnosi. Karitas je kot življenjsko načelo utemeljil Jezus sam. V prvem Janezovem pismu je karitas opisana kot duša občestvenega življenja: ker nam je Bog podaril tako veliko ljubezen, se imenujemo Božji otroci (1, Jn 3). Toda to nas obvezuje: »Od začetka smo slišali tole oznanilo: 'Ljubimo drug drugega'.«

Kratki zgodovinski odlomki mladega krščanskega občestva izžarevajo duha bratske ljubezni in ljubezni do

Kristusa (Apd 2).

V Vodilu FSR se člani 3, 14 in 25 nanašajo na karitativno dejavnost članov FSR in prijateljev sv. Frančiška. Prav tako pa govorijo tudi člani 18, 19, 22 in 100 Generalnih konstitucij FSR.

VPRAŠANJA

1. Katera dejanja sv. Frančiška Asiškega kažejo na njegovo ljubezen do bližnjega?

2. Katera Jezusova dejanja dokazujejo, da dejavna ljubezen do ljudi Jezusu ni bila nekaj obrobnega, ampak zapisana v samo bistvo njegovega življenja?

3. Katere Jezusove besede dokazujejo, da je ljubezen do bližnjega srčika (bistvo) njegovega nauka?

CILJ

Karitas za kristjana ni 'nekaj za zraven', ampak spada prav k bistvu krščanskega življenja. Kristjan brez karitativne drže je 'mrtev' kristjan. Vero je namreč treba živeti (Jk 2) in v tem naj je tudi velik zgled sv. Frančišek Asiški.

ZAKLJUČEK

Misel matere Tereze na vprašanje, kaj narediti, da bi pomagal: »Samo začeti je treba, samo začnite, postopoma, korak za korakom..., začnite doma, tako da nekaj lepega rečete otroku, možu, ženi... Začnite tako, da nekemu v stiski pomagate pri delu, v šoli, na cesti... Začnite s tem, da naredite, karkoli pač delate, nekaj lepega za Boga.«

MOLITEV

*Hvali moja duša Gospoda!
Slavil bom Gospoda vse svoje življenje.
Prepeval bom svojemu Bogu
vse dokler bom živel.*

*Gospod daje kruha lačnim,
Gospod osvobaja jetnike.
Gospod odpira oči slepim,
Gospod dviga potre.
Gospod varuje tujce,
Gospod podpira sirote in vdove.
Gospod ljubi pravične,
hudobnim razdira naklepe.
Gospod bo kraljeval na veke:
tvoj Bog bo od roda do roda.*

izpod TRIGLAVA

Volimo modro

Pred letošnjimi volitvami so Slovenski škofje napisali posebno izjavo, ki jo začenjajo s stavkom: "Bog je na začetku ustvaril človeka in mu prepustil oblast odločanja. Pred njim sta življenje in smrt, in kar bo izbral, mu bo dano" (prim. Sir 15, 14. 17). S temi besedami Sveto pismo izraža temeljno resnico o človekovi svobodi odločanja. Človek je odgovoren za svoja dejanja in za posledice svojih odločitev. To resnico moramo imeti pred očmi posebej ob volitvah v Državni zbor Republike Slovenije, ki so pred nami. Izbiranje poslancev in članov vlade, ki bodo vodili našo državo prihodnja štiri leta, je za slehernega izmed nas izredno pomembna priložnost, da se z vso odgovornostjo odločamo za skupno dobro. Volitve so hkrati izziv za našo državljsko in krščansko zavest. S svojo udeležbo dejansko pokažemo, da smo sestavni del te države in da nam ni vseeno, kaj se med nami dogaja. Kajti ta država je naša, stvar nas vseh, zato se hočemo v njeno dogajanje vključevati kot odgovorni državljani, ki se zavedajo svojih pravic in dolžnosti... Izvolimo torej oblast, ki bo sposobna pospeševati gospodarski napredek, hkrati pa bo imela posluš za pravičnost in solidarnost med ljudmi, oblast, ki bo spoštovala pravni red naše države. Za prihodnost našega naroda je bistvenega pomena tudi zaščita družine, vzgoja in ustrezno izobraževanje mladih, spoštovanje človekovega življenja, razcvet slovenske kulture in utrjevanje narodne zavesti, pospeševanje duhovnih vrednot in skrb za zdravo okolje. Na te moralne vidike in vrednote bodimo posebej pozorni. Zato je prav, da volimo tiste, ki imajo čut za potrebe družin, posebno mladih, tiste, ki jim je pri srcu usoda brezposelnih, ostarelih in invalidov, tiste, ki bodo omogočali primerno moralno vzgojo otrok in mladine. Pri izbiranju poslancev pomislimo tudi na eno pomembnih nalog prihodnjega Državnega zbora, to je naše približevanje in vstop v Evropsko zvezo. Izvolimo torej tiste, ki bodo odločno zagovarjali interese naše države in bodo obranili duhovno in kulturno istovetnost slovenskega naroda. T. G.

Napolnila sem si dušo in srce

Pripeljali smo se po lepi asfaltni cesti. Ko smo se ustavili pred hišo, sem zagledala svojo drago teto, ki je sedela na stari klopi pod cvetočo lipo. Ponosno in zravnano se je držala za svojo palico. Občutek sem imela, da so njene oči gledale v prazno. Preden sem šla iz avta, mi je bratranec rekel: »Veš. Saj ne vidi več tako dobro...«

Ko sem se ji približala, me je toplo stisnila k sebi in večkrat potihem ponovila moje ime, kot da bi mi rada z eno samo besedo povedala tisoč stvari. Iz skoraj ugaslih oči so se zlivale solze, ki so počasi polzele po njenih gubah, znamenjih težkih življenjskih preizkušenj.

Po dolgem klepetu sem ji rekla, da bi rada nekam šla. Čeprav ji nisem povedala kam, mi je samo stisnila roko in rekla: »Vem, vzemi ključ in pojdi!« Rekla sem, da bi rada šla sama. »Tudi to vem,« mi je odgovorila. »Jaz ne morem več hoditi tako daleč. Pojdi!«

Poletno sonce in metulji, ki so letali med travniškimi rožami, so me spremljali, ko sem počasi hodila do mamine rojstne hiše. Izgubljena v mislih sem se končno znašla pred njo. Polkna so bila tesno zaprta, kot bi hotela v hiši zadržati pretekle skrivnosti. Zelena barva je na več mestih odpadla in tako naredila na njih čudne slike.

Roka se mi je tresla, ko sem hrepeneče, v negotovosti in strahu, odklenila težka vrata, ki so zaškripala v temno praznino iz katere je dišalo po preteklosti. Topli prameni popoldnaskih sončnih žarkov so se skozi razpoke v stenah igrali s pajčevino. Odprla sem polkna in sonce se je razlilo v prostor. Staro pohištvo, kar ga je še ostalo, je bilo razmetano po hiši, katere edini prebivalci so bili pajki, ki so se spuščali sem in tja po starih in na novo spletenih pajčevinah. Slišati je bilo samo veselo petje ptic in moje korake, ki so odmevali po hiši. Ko sem stopila po starih stopnicah, se je vsaka oglasila, kot da me opozarja na nevarnost. Na eni od njih sem se ustavila in sedla.

Polnila sem si dušo in srce, ko sem se zgubljala v mamino pripovedovanje iz otroških let. Razmišljala sem o časih, ko je bila hiša še polna otrok, ki so se pozimi igrali in tekali gor in dol po stopnicah. 'Nono', gozdni

Poti znanosti k edinosti Slovenije

čuvaj, je v hudih in dolgih zimskih večerih sedel na klopci in mirno čistil svojo puško, v drugem kotu pa je pri šporgetu 'nona' šivala, pravzaprav krpala strgane hlače, katere so šle že tisočkrat skozi njene nežne in potrpežljive roke.

Ne vem točno koliko časa sem tam sedela. Bil je že mrak, ko je bratranec prišel pome. Zaklenila sva tista težka vrata, kot bi hotela tam, med starimi stenami, ohraniti preteklost, da bi živela naprej, da bi se lahko vrnila vanjo vsakokrat, ko mi bo hudo. Ko sva počasi odhajala po že zapuščenih stezi, so se najini koraki izgubljali v visoki travi. Še enkrat sem se ozrla proti mamini rojstni hiši, ki je počasi bledela v naročju večera. Kar naenkrat so mi solze zalile oči. Bratranec me je stisnil k sebi in tako sva si nekaj trenutkov delila solze. Brez besed sva se počasi vrnila k tetini hiši, saj sva si v tišini in objemu vse povedala.

Ko sva prišla na tetin dom, so bili že vsi zbrani. Veselo

so prepevali. Njihovi glasovi so odmevali v noč. »V dolini tihi je vasica mala, v večernem mraku vse že tiho spava, a eno okno še odprto je, na njem slonelo žalostno dekle...« Poslušala sem petje. Pogledala sem v nebo in v mojem srcu sem slišala drugo pesem: »Glej zvezdice Božje migljajo lepo, odprto široko je sveto nebo...« tako je prepevala mama, ko sva bila z bratom še majhna. Zazdelo se mi je, da je ona ena izmed teh zvezdic. Občutek sem imela, da me nekdo boža po glavi, tako kot me je včasih mama, a bil je samo veter, ki se je igral z mojimi lasmi.

Tisto noč, ko sem se vdala utrujenosti in spanju, sem se zahvalila Bogu za vse nepozabne trenutke tistega dne.

ANA MARIA BRATINA-CEK, MELBOURNE, VIC.

Slovenci imamo v tujini in zamejstvu izjemen umski potencial znanstvenikov, univerzitetnih profesorjev in akademikov, ki zaradi zgodovinskih dejstev niso dobili priložnosti, da se uveljavijo in delujejo v domovini.

V času globalizacije in integracij nas čaka konkurenčni boj za obstanek v združeni Evropi in v svetu in naše najboljše orožje bodo lastna pamet in znanje, pridnost, poštenost in sloga. Slovenija lahko postane naravno mostišče za naše prekomorske rojake-raziskovalce za lažji prenos znanja in tehnologije.

Obogateni s spodbudnimi odzivi na podobna srečanja slovenskih zdravnikov in gospodarstvenikov je Svetovni slovenski kongres organiziral 1. mednarodno srečanje slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev doma in po svetu – Poti znanosti k edinosti Slovencev. Srečanje je potekalo v hotelu Golf na Bledu od 28. do 30. septembra 2000. Na srečanju so obravnavali več različnih vprašanj, zbranih v naslednjih tematskih sklopih:

- slovenski znanstveni potencial v svetu;
- vključevanje znanstvenikov in visokošolskih učiteljev iz diaspore v znanstveno raziskovalno in univerzitetno pedagoško delo v domovini;
- okrogla miza: Primerjava študija na slovenskih univerzah in univerzah v tujini;
- prioritete smeri razvoja slovenske znanosti in raziskav v luči globalizacije;
- ustvarjanje in vrednotenje intelektualne in industrijske lastnine;
- organizacija znanstveno-raziskovalnega dela za 3. tisočletje: povezave univerze-znanstvenoraziskovalne institucije - industrija (državni, javni in zasebni sektor);
- okrogla miza: Vključitev rojakov v slovenski akademski prostor.

Na kongresu so aktivno sodelovali dr. Boris Pleskovič, direktor raziskovalno-svetovalnega oddelka Svetovne banke v Washingtonu, dr. Dušan Petrač, strokovnjak za hladilno tehniko pri NASA, dr. Josip Straus, letošnji nagradjenec družbe Max Planck, dr. Barbara Kenda z notredamske univerze v ZDA, dr. Stane Bach iz Kanade, dr. Juan Carlos Bolcich iz Atomskega centra Bariloche v Argentini, prof. dr. Anton Mavretič, dolgoletni strokovnjak na Massachusetts Institute of Technology in podpredsednik Advanced Energy Industries Inc., dr. Jože Velikonja z univerze v Washingtonu, dr. Lojze Arko

iz Nacionalnega laboratorija v Los Alamosu, ZDA, in drugi.

Tega srečanja se je udeležil tudi moj brat, dr. Stanislav Marn iz Ljubljane, ki mi je ob imenovanju za podpredsednico SSK za prekomorske dežele (na letošnji seji SSK v Tinjah) ponudil, da me bo v moji odsotnosti zastopal na sejah SSK v Ljubljani in mi dosledno poročal. Sledi del njegovega poročila:

“Srečanje znanstvenikov na Bledu je bilo izjemno zanimivo saj so bili pomembnejši slovenski znanstveniki, ki delajo v tujini - zlasti iz USA- že zaradi svoje življenjske zgodbe in delovnih uspehov na tujem zgodba zase. Poleg tega pa so pokazali ob tem izjemen moralno patriotski naboj, saj so prišli na srečanje od daleč na svoje stroške in so dobesedno ponujali roko pomoči in sodelovanja matični domovini. Imel sem občutek, da bi njim osebno to veliko pomenilo, tudi kot priznanje njihovih uspehov v domovini Sloveniji, saj ima tako priznanje doma navadno tudi najvišjo ceno.

Odziv uradnih predstavnikov naše države, raziskovalnih in znanstvenih ustanov ter Univerze je bil sicer načelno pozitiven, vendar premalo konkreten. Izjema je bila ponudba rektorja mariborske univerze g. Toplaka, ki ponuja tudi pomoč in sodelovanje SSK pri organiziranju podobnih srečanj v prihodnje. Ponudbo za posamezna predavanja je ponujala tudi ga. Purg, ki vodi mednarodno postdiplomsko poslovno šolo managementa na Bledu. Do zdaj je bila ta šola na Brdu pri Kranju. Željo po sodelovanju so izrazili tudi predstavniki novo nastajajoče tretje univerze na Primorskem -Koper- in razni raziskovalni inštituti, ki svoje raziskovalne projekte objavljajo na spletnih straneh interneta.

Strinjam se, da bi moral SSK začeti priprave za ustanovitev nove in neodvisne vseslovenske univerze v Ljubljani. Samo nova in s preteklostjo neobremenjena univerza bi lahko bila prava konkurenca sedanji monopolni, ki je zaradi prenatrpanosti s študenti in pomanjkanja konkurence premalo učinkovita in prepočasna pri reformiranju, ki ga od nje zahteva že sam razvoj.

Dogovorjeno je tudi bilo, da se še naprej poskuša ažurirati podatke o Slovenskih znanstvenikih in raziskovalcih znotraj Konferenc in se podatke pošilja na sedež SSK tajnici Jani Podobnik...”

(Dr. Stane Marn, zastopnik J.Gerden)

**JOZICA GERDEN, PODPREDSEDNICA SSK ZA
PREKOMORSKE DEŽELE, MILDURA, VIC.**

Simpozij o škofu Rožmanu

V papeškem zavodu Slovenik v Rimu je v prvih dneh meseca septembra potekal simpozij o ljubljanskem škofu Gregoriju Rožmanu. Na njem se je zbralo petindvajset strokovnjakov, da bi odkrito in nepristransko spregovorili o človeku, ki ga je revolucija ožigosala za narodnega izdajalca in njeni dediči to ponavljajo še danes. Dokumenti, ki so še dosegljivi, jasno kažejo na njegovo iskreno prizadevanje, da bi slovenski narod čim manj okrnjen preživel viharje druge svetovne vojne. Po odhodu iz Ljubljane leta 1945 je škof Rožman po svojih najboljših močeh deloval med rojaki po svetu. Njegova prizadevanja so pomembna tudi za Slovence v Avstraliji. Na njegovo prošnjo sta se za pastoralno delo na peti celini odzvala p. Beno Korbič in p. Klavdij Okoren. V Lemontu je posvetil v duhovnika p. Bazilija Valentiña in P. Filipa Ferjana, ki sta kasneje delovala med izseljenci v Avstraliji, z koroškim duhovnikom Ivanom Mikulo pa se je poznal že v šolskih letih. Škof Rožman je bil v pismenih stikih s p. Bazilijem do konca svojega življenja. Kot druge dežele, kamor so se naselili naši rojaki, je nameraval obiskati tudi Avstralijo, vendar mu je bolezen to preprečila.

T.G.

Dolenjski podaljšek avtoceste

Prve dni meseca oktobra so odprli avtocesto Višnja Gora- Bič. Tako so Dolenjci po sedmih letih dobili nov odsek hitre ceste, pa tudi prvo cestninsko postajo Dob. Za osebni avto je treba trenutno plačati 270 tolarjev. Kot napovedujejo naj bi bila avtocesta do hrvaške meje v celoti zgrajena do konca leta 2005.

T.G.

Najboljše esejistično delo

V Volčjem gradu pri Komnu so 23. septembra podelili Rožančevo nagrado 2000. Nagrada, ki jo podeljuje založništvo Nove revije, nosi ime pisatelja in esejista Marjana Rožanca, ki je umrl pred desetimi leti. Dobitnik letošnje nagrade je frančiškan p. Edi Kovač. Zaslužil si jo je za zbirko esejev Oddaljena bližina.

T.G.

Jubilej Franca Jelovška

Ob 300 letnici rojstva našega najvidnejšega baročnega slikarja in freskanta Franca Jelovška so 4. oktobra pred mežnarijo v Mengšu odkrili njegov doprni kip, delo akademskega kiparja Bojana Kunaverja. Pred tem je v

župnijski cerkvi sv. Mihaela potekala spominska maša, ki jo je daroval ljubljanski nadškof Franc Rode. Slavnostni govor ob tej priložnosti je imel predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, dr. France Bernik. Opisal je življenjsko pot slikarja, ki se je rodil 4. oktobra 1700 v Mengšu. V njegovih številnih oljnih podobah in freskah je občutiti poleg beneške barvitosti tudi toplo domačnost. Med redkimi oltarnimi podobami izstopa slika Svete družine, ki jo hranijo v Narodni galeriji v Ljubljani. Njegove freske pa najdemo v številnih cerkvah, zlasti na Gorenjskem in Dolenjskem ter v Vipavski dolini. Posebej zanimive so poslikave v Grobljah, na Sladki Gori, v Skaručni, Vipavi, Kamniku in Nevljah. T. G.

Duhovna oskrba vojakov

Vlada Republike Slovenije in Slovenska škofovska konferenca sta 21. septembra podpisali sporazum o duhovni oskrbi vojakov oseb v Slovenski vojski. Službo vojaškega kurata - duhovnika naj bi v vojski uvedli v naslednjih nekaj letih. Delovna skupina v okviru ministrstva za obrambo, v kateri sodeluje tudi duhovnik Jože Plut, se že ukvarja s pripravami. Sprva naj bi to službo opravljali trije ali štirje katoliški in eden ali dva evangeličanska duhovnika. T. G.

Ob obletnici koroškega plebiscita

V Celovcu so 10. oktobra potekale številne prireditve ob 80-letnici koroškega plebiscita, s katerim so slovenski kraji južno od Drave postali sestavni del Avstrije. Predstavniki slovenske manjšine se osrednje prireditve niso udeležili, tudi zato ne, ker se ne strinjajo s politiko sedanjega deželnega glavarja Heiderja. Omenjeno praznovanje je na nek način razkazovanje prevlade avstrijskega in nemškega življa nad slovenskim, ki je bil včasih v večini.

Iz zgodovine zvemo, da je bilo po avstrijskem ljudskem šteju leta 1910 na koroškem ozemlju, kjer je deset let kasneje potekal plebiscit, 73. 488 prebivalcev. Od tega jih je slovenščino kot pogovorni jezik navedlo kar sedemdeset odstotkov. Po rodu je bilo Slovencev še več. Če bi vprašanje na plebiscitu, ki je potekal 10. oktobra 1920, spraševalo po narodnosti ali materinem jeziku, bi ta del Koroške danes pripadal Sloveniji. Ljudje so se morali takrat odločiti za Avstrijo ali za Jugoslavijo. Šlo je za različni politični ureditvi dveh držav in nemško-avstrijska stran je to izrabila v svojo korist. Izid plebiscita pa je bil tudi potrditev za legalizacijo ponemčevanja. Takratni deželni glavar Arthur Lemisch je nekaj tednov zatem na seji deželnega zbora dejal, da bodo z nemško dobrohotnostjo in koroško dobrodušnostjo, če bosta Cerkev in šola storili svojo dolžnost, v eni človeški dobi opravili delo, ki so se ga namenili. Z najrazličnejšimi pritiski se že osemdeset let trudijo, da bi koroški Slovenci postali zavedni Avstrijci. Po vseh teh letih se lahko prav slovenskim duhovnikom in učiteljem zahvalimo, da koroški Slovenci, kljub hudim pritiskom, še živijo. Za sedanjega deželnega glavarja pa lahko rečemo, da nadaljuje politiko svojih predhodnikov. K temu je precej pripomogla politika povojne komunistične oblasti v Sloveniji, ki je načrtno delila slovensko manjšino na Koroškem. T. G.

Skupina avstralskih Slovencev s p. Valerijanom in Tonetom Gorjupom na Višarjah na srečanju treh Slovenij, 6. avgust 2000

Musica noster amor

V Ljubljani je pred dnevi izšla Antologija *Musica noster amor*. To je obsežno delo o slovenski glasbi od srednjega veka do danes, ki obsega 16 zgoščenk s spremnim knjižnim besedilom. Vanj so uvrščena umetniško najboljša in najznačilnejša dela za posamezna obdobja. Na zgoščenkah je zbranih za petnajst ur glasbe s približno 155 skladbami več kot sedemdeset skladateljev in prirejevalcev. Posebno poglavje je namenjeno slovenski ljudski pesmi. Spremnino besedilo obsega 270 strani in več kot 110 barvnih slik, vsebuje uvode v vsako od desetih slogovnih obdobij, predstavitev skladateljev in njihovih skladb, osrednje mesto pa zavzemajo komentarji del, ki so na zgoščenkah. V pripravi je tudi angleški prevod, ki bo izšel še letos. T. G.

kotiček

NAŠIH MLADIH

Moje potovanje v Rim

LENTI LENKO

Nekako pred letom dni me je poklical p. Metod Ogorevc, naš slovenski duhovnik v Melbournu. Bil sem zelo presenečen, da sem bil eden od dveh izbranih iz slovenskega Verskega in kulturnega središča Kew, ki bosta častno zastopala slovensko skupnost, še posebej mlade, v Rimu za 15. Svetovni dan mladih avgusta 2000. Odgovoril sem, da je za to romanje gotovo kdo drug bolj primeren! Čez nekaj tednov me je p. Metod spet vprašal in povedal, da bo šla v Rim tudi Veronika Smrdel. Ponudil je pokritje polovice stroškov, za drugo polovico pa se je obvezal Slovenski narodni svet Viktorije.

Meseci so hitro minili in že je bil tukaj 12. avgust, ko smo se zbrali na Tullamarinu in poleteli proti Rimu, Svetemu mestu. V Rim smo prispeli 13. avgusta popoldne. Malo smo se osvežili in že smo se vsi avstralski romarji zbrali za večerno sveto mašo. V veliko veselje nam je bilo, da smo imeli med sabo nekaj zelo prijaznih duhovnikov in tudi melbournskega nadškofa Georga Pella, ki so darovali sveto mašo. Vsi smo bili zelo utrujeni. Srečal sem se z Veroniko Smrdel, ki je v Rim prispela iz Izraela, kamor je pred tem potovala. Kljub utrujenosti je bil že prvi večer izredno doživetje na tem romanju.

V ponedeljek, 14. avgusta, smo se vsi romarji morali registrirati. Vzelo je precej časa, da smo vse uredili, saj nas je bilo iz Avstralije kar 1200, med njimi 400 iz Melbournu. Ta čas smo porabili tudi za spoznavanje novih prijateljev. Razdelili so nas v skupine. Vsaka je dobila vodiča. Določili so nam tudi, kje bomo stanovali. Ta dan mi je bila sreča mila! Stanovanje sem dobil pri bogati družini Miceli. Imel sem lepo veliko sobo s kopalnico, kot da sem se preselil v Toorak. Na stanovanje so vzeli 5 fantov. Nekateri udeleženci so morali spat po šolah in cerkvenih dvoranah, na tanki blazini, zaviti v spalne vreče in imeli le mrzel tuš! Bog me je res blagoslovil, saj sem spoznal najbolj prijazno italjansko družino! Imajo tri otroke od 20 do 30 let starosti, ki so

nam bili najboljši prijatelji. Svet bi se v kratkem času lahko spremenil, če bi bili vsi ljudje na tem svetu tako gostoljubni kot je bila do nas družina Miceli. Naše sporazumevanje je bilo zelo smešno, z veliko mahanja z rokami, so pa mladi le znali malo angleško, tako da smo se dobro počutili ves čas, ki smo ga preživeli z njimi.

V torek, 15. avgusta, smo začeli dan s sveto mašo za dan Marijinega vnebovzeta. Nato smo pešačili nekaj kilometrov do avtobusne postaje. Po naključju sem na poti srečal Julie Bracar, ki je zastopala Slovence iz Sydneyja. Z avtobusi in vlakom smo se pripeljali do središča mesta. Vse so nas napotili v Vatikan, kjer se je to popoldne zbralo nad 700,000 mladih in nas je papež Janez II. prvič nagovoril. Nismo mogli vsi videti svetega očeta, lahko pa smo vse spremljali na velikem ekranu. Morali smo uporabljati osebne tranzistorje ali walkmane. Papežev govor so sproti prevajali v druge jezike. Ker se angleški prevod ni najbolje slišal, sem hitro poiskal slovensko oddajo - hvala Radio Ognjišče! Papež je zelo lepo govoril in spodbujal mlade ljudi. Rekel je, da ima katoliška Cerkev v novem tisočletju lepo prihodnost, saj vidi v mladih vsega sveta, ki so se zbrali v svetem mestu Rimu veliko navdušenje za dobro in lepo. V svojem govoru je omenil, da bo današnja mladina vedno ostala mlada, ker imamo v srcih tako lepo in veliko željo služiti Bogu in Cerkvi.

V sredo, 16. avgusta, je moja skupina spet odšla v Vatikan. Obiskali smo mogočno baziliko svetega Petra. Pri jutrani maši smo dobili poseben blagoslov. Vsak romar mora obvezno zmoliti vero, preden lahko prestopi 'sveta vrata'. Ta so odprta le vsakih 25 let, zato smo imeli veliko srečo in božjo milost, da smo lahko počasi stopali skozi v notranjost bazilike svetega Petra. To čudo sveta smo si lahko ogledovali le nekaj ur, čeprav bi morali porabiti več dni, a čas je bil dragocen. Trg svetega Petra lahko označim samo z besedo - OGROMEN! Tukaj se je pokazala sloga mladih z vsega sveta. Govorili smo

drug z drugim, kot da se že od nekdaj poznamo in izmenjavali spominke. To je bila čudovita povezanost! Na poti domov sem srečal slovenske romarje, ki so me ogovorili, ko so videli na moji glavi kapo z napisom 'Slovenija', čeprav sem bil v avstralski skupini romarjev. Po slovensko sem jim lahko povedal, da sta moja ata in mama doma iz Savinjske doline. Za spomin na lepo srečanje sem jim podaril majhno koalo.

V četrtek smo si ogledali dve baziliki, svetega Pavla in svetega Janeza Laterana. Moram priznati, da sem bil, ko sem molil na grobu svetega Pavla Velikega, izredno ganjen. Molil sem za mojo družino, za prijatelje, za slovensko skupnost v Avstraliji, za Slovence doma v Sloveniji in za celo Avstralijo, in še za moje posebne prijatelje, ki so se od nas že poslovili. Bazilika svetega Pavla je bila meni osebno najbolj pri srcu. Vse tri bazilike pa so mi ostale v nepozabnem spominu.

V petek dopoldne smo imeli dan kateheze. Lepo nam je govoril kardinal Cassidy iz Wagga Wagge v NSW, kako pomembno je ostati zvest svoji veri in živeti to, kar nas uči Sveto pismo in Cerkev, tudi če nam ni vedno lahko. Kardinal Cassidy je zelo veren in pobožen mož. Vsi smo ga radi poslušali. Zatem je za vse navzoče daroval sveto mašo. Popoldne smo imeli prosto.

Sobota, 19. avgusta, je bila poseben dan, zaradi katerega je več kot dva milijona mladih prišlo v Rim, 15. Svetovni dan mladih 2000. Dan smo začeli s sveto mašo ob 6.30 in zatem odšli na veliki zbirni prostor izven Rima. Bilo je izredno vroče, 47 stopinj Celzija, a nismo imeli druge možnosti kot peš prehoditi 14 kilometrov do zbirnega mesta. Seboj smo nosili tudi spalne vreče in hrano za dva dni. Vsi smo bili drug do drugega prijazni kot bratje in sestre v Kristusu. Pogovarjali smo se na levo in desno, izmenjavali mnenja, kot da se že od rojstva poznamo. Tako najlaže in najbolj enostavno povem svoje mnenje o vseh zbranih. Tu sva se spet srečala z Veroniko Smrdel. Hodila sva precej daleč, kjer sva v morju ljudi srečala Slovence, zbrane ob veliki in najlepši slovenski zastavi. Zvedel sem tudi veselo novico, da je naša avstralska Slovenka iz Sydneyja Julie Brcar dobila izredno novinarsko izkaznico za vstop v bližino glavnega odra za slikanje glavnega programa. Mislim, da Julie za ta izredni uspeh na svojem romanju zasluži iskrene čestitke cele slovenske skupnosti v Avstraliji. Vsi zbrani smo na svojih sprejemnikih lahko prisluhnili koncertu, ki so nam ga pripravili na glavnem odru. Nad njim je bil postavljen 56 metrov visok križ. Ker angleškega prevoda spet nisem dobro slišal, sem poiskal slovenski Radio Ognjišče. Avstralski prijatelji so mi kar zavidali srečo,

da lahko prisluhnem še slovenskemu prevodu. Vrhunec je bil, so se je med nas pripeljal sveti oče v tako imenovanem papamobilu. Dvakrat sem ga lahko videl zelo od blizu. Do tega dne sem vedno, kadar sem poslušal ali gledal papeža na televiziji, mislil, da je to bolan starček, ki bi res že lahko užival zasluženi pokoj. Vendar je imel ta starček v sebi moč utišati več kot dva milijona klepetave mladine. Čeprav smo bili nekateri od glavnega odra oddaljeni nekaj kilometrov, je bila vseeno okrog nas tišina, ko je govoril sveti oče. S svojo besedo nas je vse pritegnil kot magnetno polje. V svojem govoru je izrazil ljubezen da mladih vsega sveta ne glede na jezik, vero ali barvo kože. Iz ljubečega srca se nam je zahvalil za dolgo pot na to izredno romanje. To je zame napozabno doživetje, še posebej mir v srcu, ki sem ga tega dne doživel in prijateljstvo, ki smo si ga delili. Koncert, ki so ga pripravili nekateri mladi udeleženci, je trajal pozno v noč. Vsi smo imeli s sabo spalne vreče in blazine. Zaspali smo pozno pod milim nebom. Noč se je po vročem dnevu zelo ohladila, a nam tudi to ni pokvarilo prijetnega počutja.

V nedeljo, 20. avgusta, je sveti oče za vse, spočite in zaspane, daroval sveto mašo. V pridigi nas je spodbujal, naj bomo v letu 2000 resnično apostoli novega tisočletja. Po maši smo se spet vsi napatili tja, kjer smo živeli. Imel sem srečo, da sem se vračal med prvimi in smo se lahko peljali z avtobusi. Popoldne smo preživeli v prijetnem klepetu z novimi prijatelji, s katerimi smo se spoznali na tem romanju. Ta večer je prijazna družina Miceli še posebej lepo postregla z okusno večerjo. Zaželeli so nam srečno potovanje nazaj v Avstralijo.

Naj za konec dodam, da je bilo to romanje zame izredno doživetje in da bi veliko izgubil, če se srečanja mladih v Rimu ne bi udeležil. Spoznal sem veliko novih prijateljev in se poglobil v veri in upanju. Na tem romanju sem se naučil, da kljub vojnem in drugim nesrečam, ki morijo ljudi po vsem svetu, lahko živimo in se srečamo v ljubezni, miru in prijateljstvu, vsi narodi, različne veroizpovedi in z različnim političnim mišljenjem. Na tem romanju sem se naučil nekaj, česar vse življenje ne bom pozabil.

Naj se zahvalim vsem, ki ste mi omogočili to doživetje, še posebej moji družini in prijateljem. Hvala še enkrat patru Metodu in slovenskemu verskemu središču, prav tako Slovenskemu narodnemu svetu Viktorije za finančno podporo. Štejem si v veliko čast, da sem bil izbran za udeležbo na 15. Svetovnem dnevu mladih v Rimu. Vrnil sem se srečen, boljše poučen kot človek in kristjan. Hvala vam vsem.

Naš OČETOVSKI dan v Kewju

V nedeljo, 3. septembra, je Slomškova šola v sodelovanju z drugimi nastopajočimi iz naše skupnosti pri sv. Cirilu in Metodu priredila proslavo za očetovski dan. Otroci so nam zapeli, recitali in zaplesali, medtem ko so drugi nastopajoči pokazali svoje izjemne glasbene talente. Vzdušje je bilo res prijetno in občinstvo je pokazalo, da ceni točke na odru. Lepo je bilo videti toliko ljudi, s katerimi se že dolgo nisimo srečali in si izmenjati novice. Na razpolago je bilo tudi veliko okusnih jedil, v zraku pa je plaval vonj kave. Očetje so bili na vhodu sprejeti z nasmehom in kozarčkom malce močnejše pijače!

Hvala vsem, da ste podprli otroke Slomškove šole in njihov napor, da se učijo slovenskega jezika in za nas nastopajo. Hvala tudi tistim, ki ste prinesli hrano in otrokom ter nastopajočim za tako čudovito proslavo. In na koncu hvala vsem, ki so marljivo delali,

da je bil naš očetovski dan tako prijeten. In ne pozabimo se zahvaliti našim očetom, brez katerih tega koncerta ne bi bilo – hvala za vse, kar naredite za nas. Upamo, da ste uživali za vaš praznik.

Veneti

First Builders of European Community

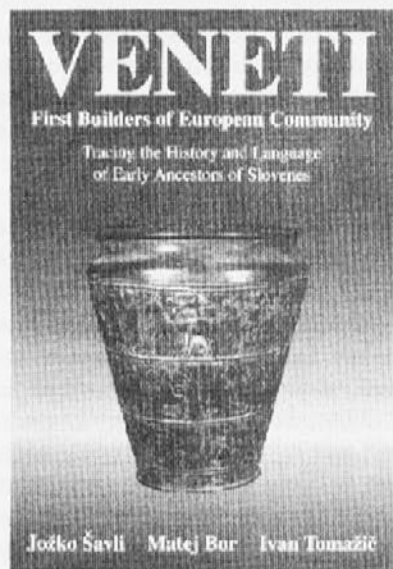
Tracing the History and Language of Early Ancestors of Slovenes

Veneti, knjigo avtorjev Jožka Šavlija, Mateja Bora in Ivana Tomažiča, ki je bila v naši knjižnici do zdaj na voljo samo v slovenščini, lahko naročite zdaj tudi v angleškem prevodu. Knjiga, ki je v Evropi povzročala veliko polemik (leta 1988 je izšla v Nemčiji, leta 1989 v Sloveniji in leta 1991 v Italiji) je obvezno branje za vse, ki jih zanima evropska zgodovina, antropologija, arheologija in humanizem. Z izpodbijanjem obstoječih trditev razvoja človeške kulture v Evropi, so avtorji sestavili prepričljivo zbirko dokazov, ki pozivajo k ponovnemu pretehtanju razvoja naše zgodovine in jezika.

Veneti so zanimivi za širše bralstvo prav tako kot za študente zgodovine. Ta prevod je za angleške bralce priložnost, da neposredno doživijo vizijo in predanost treh avtorjev, ki so trdo delali da bi rešili eno najprivlačnejših zgodovinskih in lingvističnih ugank srednje Evrope.

Trde platnice, lepa ovojnica, 534 strani, 150 ilustracij. Natisnjeno v Kanadi, cena 45 AUD (vključena tudi poštnina).

Naročila za knjigo zbiramo v Baragovi knjižnici, 19 A'Beckett St, Kew, 3101 VIC, tel: (03) 9853 8118. Naročite se čim prej!

OGRIZEK SOLICITORS

- CONVEYANCING
- WILLS
- PROBATE & DECEASED ESTATES
- ASSOCIATIONS & CLUB LAW

YOUR FIRST 15 MINUTE CONSULTATION IS
FREE OF CHARGE

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE (03) 9748 3650
MOBILE 0418 326170
FAX (03) 9748 3619
EMAIL MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. Box 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

PRODAJA IN NAKUP HIŠ WALTER DODICH AGENT ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

HOCKING STUART *Camberwell Office*
693 Burke Road, Camberwell, Victoria 3124
Tel: 9882 4700 Fax: 9882 4766
Internet: www.hockingstuart.com.au
Email: camberwell@hockingstuart.com.au
Mobile: 0413 262 655

TOBIN BROTHERS
a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugo v času zalovanja

Head Office:

NORTH MELBOURNE	189 Boundary Road	9328 3999
BERWICK	9796 2866	NOBLE PARK 9558 4999
BRIGHTON	9596 2253	PAKENHAM (03) 5940 1277
CRANBOURNE (03)	5996 7211	RINGWOOD 9870 8011
DONCASTER	9840 1155	ST ALBANS 9364 0099
EAST BURWOOD	9886 1600	SUNSHINE 9364 8711
ESSENDON	9331 1800	WERRIBEE 9748 7900
FRANKSTON	9775 5022	
GLENROY	9306 7211	<i>Frances Tobin & Associates</i>
MALVERN	9576 0433	EAST BURWOOD 9802 9888
MOORABBIN	9532 2211	BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA

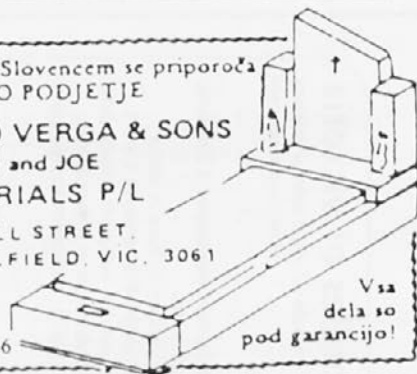
TRM

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.: 359 1179
A.H.: 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a *free consultation* contact STAN KRNEL DENTAL TECHNICIAN specialising in dentures and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za *prvo brezplačno posvetovanje*, z zaupanjem pokličite: STANKO KRNEL ZOBNI TEHNIK specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo
"For you - our future"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsak ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

Viktorijskim rojakom
se priporočamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi nove spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street, Craigieburn VIC. 3064

Telephone: 9305 7777

Mobile: 0412 448 064, 018 531 927

Facsimile: 9305 7369

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.
Telephone: 9387 8488

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali

P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

institute for slovenian studies of victoria
vas vabi na svoje spletno stičišče
www.thezaurus.com

Nudimo Vam:

- * Izbrane Internet povezave s Slovenijo in Slovenci po svetu
- * Arhivi Slovenske kulture in jezika
- * Internet revijo Sloveniana z vrsto člankov o slovenskih kulturnih posebnostih
- * Diskusijske teme in Kramljalniki, kjer lahko s svojim mnenjem sodelujete in polemizirate

Obvestila na zvezi.

www.thezaurus.com
slovenski kampas v vesolju informacij.

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE - MOLITVENIK ZA STAREJŠE, primeren za vse, ki že slabše vidijo, sa so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO - LET'S LEARN SLOVENIAN, I.(v ponatisu), II. in III. del. Cena I. dela je 10 dolarjev, cena II. in III. dela \$15.-

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

THE CHILDREN BIBLE - cena je 20 dolarjev.

NOVO! Ivan Kobal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

NOVO! Dr. Velimir Vulikić: TRIDESET DNI MED SLOVENCII V MELBOURNU - iz dnevnika, cena 25 dolarjev.

NOVO! Jožica Polak: TIHI GLAS IZ GLOBOČINE SRCA - zbirka pesmi rojakinje iz Brisbana, ki je izšla v samozaložbi. Cena je 15 dolarjev.

Janez Janša: PREMII - Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992. Cena \$40.

PALME MUČENIŠTVA: Ubiti in pomorjeni slovenski duhovniki, redovniki in bogoslovci in nekateri verni laiki. Cena je 30 dolarjev.

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Mavrica I

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Mavrica II

ZLATA KASETA - različni izvajalci (Pop design, Helena Blagne, Big Ben, Vlado Kreslin, Andrej Šifrer, Miran Rudan, Iztok Mlakar, Čudežna polja, Tomaž Domicelj...)

BENEŠKI FANTJE - Pojdem v Benečijo

POHORJE EXPRESS - Made in Slovenia

IZTOK MŁAKAR - Štorije in baldorije

WERNER (duet s SIMONO WEISS) - Simpatija

VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke

Vse čerke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštnino.

Dom počitka matere Romane

Slovenski dom za ostarele

11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home

Slovenian Hostel for the Aged

Ph: 03-9853-1054 Fax: 03-9855-0811

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego.

Osnovna cena je 85 % od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, poznate koga, ki bi nas potreboval ali ste amo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

CELEBRATING THE MILLENIUM YEAR 2000

IF YOU ARE PLANNING A TRIP IN AUSTRALIA OR OVERSEAS DURING THIS SPECIAL TIME, PLEASE CONTACT US AND MAKE AN EARLY RESERVATION TO AVOID DISAPPOINTMENT.

*

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic No
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2000

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666